วิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

FACTORS EFFECTING QUALITY OF LIFE OF HUPKAPONG AGRICULTURE CO-OPERATIVE'S MEMBERS

ร้อยเอกสสุระ เสียงสนั่น

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2550

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร)

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์เกษตร	เศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
สาขา	**ภาควิชา**

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

Factors Effecting Quality of Life of Hupkapong Agriculture Co-operative's Members

นามผู้วิจัย ร้อยเอกสสุระ เสียงสนั่น

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิติ กันตังกุล, Ph.D.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นุชนาถ มั่งคั่ง, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์เรืองไร โตกฤษณะ, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์วินัย อาจคงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ **เดือน** **พ.ศ**

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

Factors Effecting Quality of Life of Hupkapong Agriculture Co-operative's Members

โดย

ร้อยเอกสสุระ เสียงสนั่น

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร)

พ.ศ. 2550

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ปิติ กันตังกุล ประธานกรรมการที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนกรุณาตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของเนื้อหาให้อย่างละเอียด ถี่ถ้วน

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.นุชนาถ มั่งคั่ง กรรมการวิชาร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่างๆ ในการแก้ไขเนื้อหาเพิ่มเติม ทำให้การศึกษาในครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณ บิดา มารดา พี่สงกรานต์ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่โครงการเศรษฐศาสตร์เกษตรทุกท่าน โดยเฉพาะ พี่อ้อย และพี่นุช ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการศึกษาด้วยดีตลอดมา รวมถึงสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพงทุกท่าน ที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้

สสุระ เสียงสนั่น

ตุลาคม 2550

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

สารบัญภาพ (9)

บทที่ 1 บทนำ 1
ความสำคัญของปัญหา 1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา 4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 5
ขอบเขตของการศึกษา 5
นิยามศัพท์ 5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 6
แนวคิดทฤษฎี 6
ทฤษฎีความจำเป็นขั้นพื้นฐาน 6
แนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิตและปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต 9
โครงการสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง 14
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 21
สมมติฐานในการวิจัย 23
กรอบแนวความคิดในการวิจัย 26
ตัวแปรในการวิจัย 27
บทที่ 3 วิธีการศึกษา 31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 31
การเก็บรวบรวมข้อมูล 31
การวิเคราะห์ข้อมูล 34
บทที่ 4 ผลการศึกษา 37
ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง 37
สภาพเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง 39

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง 53

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัย 64

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ 71

สรุปผลการศึกษา 71

ข้อเสนอแนะ 76

เอกสารและสิ่งอ้างอิง 79

ภาคผนวก 83

ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย 84

ภาคผนวก ข การหาค่า Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 92

ประวัติการศึกษา และการทำงาน 107

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	มูลค่าเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยรวม (บาท/ครัวเรือน) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	3
2	ค่ารักษาพยาบาล ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำแนกตามประเภทการใช้จ่าย	3
3	ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของครัวเรือน ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	4
4	ข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	38
5	อาชีพหลักของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	40
6	การเพาะปลูกของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	41
7	การเพาะปลูกพืชผักของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	41
8	การเพาะปลูกพืชไร่ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	42
9	การเพาะปลูกไม้ผลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	42
10	การเพาะปลูกไม้ยืนต้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	43
11	การเลี้ยงสัตว์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	44
12	ปัญหาในการประกอบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	รายได้ต่อเดือนจากการประกอบอาชีพหลักของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	45
14	ภาวะหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	45
15	การใช้บริการแหล่งเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำแนกตามประเภทแหล่งเงินกู้	46
16	การออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	47
17	ประเภทการจัดสรรที่ดินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	47
18	สิทธิการถือครองที่ดิน ของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง	48
19	การถือครองที่ดินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำแนกตามแปลง	48
20	ขนาดพื้นที่การถือครองที่ดินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	49
21	ปริมาณน้ำที่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง ได้รับในการอุปโภคและบริโภค	49
22	ปัญหาในการใช้น้ำจากระบบชลประทานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	50
23	สภาพมลพิษในอากาศ และน้ำ บริเวณที่พักอาศัยของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	51
24	การเข้าร่วมประชุม/อบรม/ส่งเสริมการประกอบอาชีพที่ทางสหกรณ์จัดขึ้น	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการจัดการประชุม/อบรม/ส่งเสริมการประกอบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	52
26	ประเภทของความต้องการในการส่งเสริมอาชีพ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	53
27	เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำแนกตามตัวชี้วัด	54
28	คุณภาพชีวิตโดยใช้เกณฑ์ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) 39 ตัวชี้วัดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	62
29	คุณภาพชีวิตโดยใช้เกณฑ์ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) 3 ด้าน ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	63
30	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	66
31	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	67
32	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	68
33	เมตริกความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
1	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ กับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ	93
2	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ กับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย	93
3	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ กับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	94
4	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษา กับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ	94
5	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษา กับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย	95
6	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ กับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	95
7	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ กับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ	96
8	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ กับคุณภาพชีวิตหมวดประชาชนมีจิตสำนึกและร่วมกัน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	96
9	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษา กับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	97
10	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการกู้เงินกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ	97
11	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการกู้เงินกับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย	98
12	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการกู้เงินกับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
13	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการออมเงินกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ	99
14	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการออมเงินกับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย	99
15	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการออมเงินกับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	100
16	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการเข้าร่วมประชุมและอบรมกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ	100
17	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการเข้าร่วมประชุมและอบรมกับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย	101
18	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการเข้าร่วมประชุมและอบรมกับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	101
19	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมด้านรูปแบบการจัดสรรที่ดินกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ	102
20	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมด้านรูปแบบการจัดสรรที่ดินกับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย	102
21	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมด้านรูปแบบการจัดสรรที่ดินกับคุณภาพชีวิต ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	103
22	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมด้านปริมาณน้ำอุปโภคบริโภคกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ	103
23	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ด้านปริมาณน้ำอุปโภคบริโภคกับคุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพอนามัย	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
24	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านปริมาณน้ำอุปโภคบริโภคกับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	104
25	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านปริมาณน้ำอุปโภคบริโภคกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ	105
26	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านปริมาณน้ำอุปโภคบริโภคกับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย	105
27	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านปริมาณน้ำอุปโภคบริโภคกับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	106

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	หมู่บ้านสหกรณ์ หุบกะพง (ในพระบรมราชูปถัมภ์) ต.เขาใหญ่ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี พื้นที่ 12,079 -1-82 ไร่	18
2	ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต โดยใช้เกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน จำแนกตามหมวด	26
3	แผนผังสถานีการเรียนรู้ระบบสหกรณ์ โครงการพระราชประสงค์หุบกะพง	33

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

พระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานแก่ปวงราษฎรไทยทั้งหลายในระยะต้นแห่งการเสด็จเถลิงถวัลราชสมบัตินั้น เป็นพระราชดำริด้าน งานสังคมสงเคราะห์ที่มุ่งช่วยเหลือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่ราษฎรกำลังประสบอยู่ พระองค์ทรงมีพระประสงค์ที่จะช่วยเหลือราษฎรตามความจำเป็นและความเหมาะสมกับสถานภาพเพื่อให้ราษฎรเหล่านั้นสามารถพึ่งตนเองได้

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงวางแผนพัฒนาทรงเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการตามพระราชดำริ โดยพระองค์เสด็จพระราชดำเนินร่วมทรงงานกับหน่วยงานของรัฐบาลซึ่งมีทั้งฝ่ายพลเรือน ตำรวจ ทหารและประชาชนไทยทั่วประเทศ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ตั้งแต่ปี 2525 - 2546 มีจำนวน 3,298 โครงการแยกออกเป็นประเภทต่างๆ ได้ 7 ประเภท คือ 1) การเกษตร 2) สิ่งแวดล้อม 3) สาธารณสุข 4) ส่งเสริมอาชีพ 5) พัฒนาแหล่งน้ำ 6) คมนาคมสื่อสาร และ 7) สวัสดิการสังคม (ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ, 2549: 3)

เมื่อปี 2507 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเสด็จแปรพระราชอิริยาบถประทับ ณ พระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในวโรกาสนั้นได้ทราบถึงฝ่าละอองธุรีพระบาท ว่าเกษตรกร กลุ่มชาวสวนผักชะอำ จำนวน 83 ครอบครัว มีฐานะยากจน ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง จึงทรงรับเกษตรกรกลุ่มนี้ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการจัดทำโครงการ เพื่อนำที่ดินมาจัดสรรให้แก่เกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนบริเวณบ้านหุบกะพง ซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลเขาใหญ่ และตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อยู่ห่างจากจังหวัดเพชรบุรี 40 กิโลเมตร ห่างจากเขตอำเภอหัวหิน 34 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 12,500 ไร่ โดยโครงการทั้งหมดให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ร่วมกับสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด เป็นผู้ดูแลอาศัยระบบสหกรณ์เป็นสถาบันหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ

สมาชิกเพื่อช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของมวลสมาชิกเกษตรกรและครอบครัวให้มีอาชีพที่มั่งคง มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น (ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ, 2549: 4)

สหกรณ์การเกษตรหุบกะพงได้ให้ความช่วยเหลือกับสมาชิกในด้านต่างๆ ตามภารกิจของสหกรณ์ ได้แก่ 1. งานด้านการจัดที่ดิน 2. งานด้านชลประทาน 3. งานด้านสาธิตและทดลองการเกษตร 4. การจัดการหมู่บ้านสหกรณ์ 5. งานด้านการส่งเสริมสหกรณ์ และ 6. งานด้านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ภายใต้เป้าหมายหลักเพื่อให้สมาชิกมีรายได้ที่ดี และมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง (ศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง, 2548: 5)

ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ (2549) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้ทำการศึกษาถึงมูลค่าโดยรวมของเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์หุบกะพง พบว่ามีความแตกต่างกัน โดยมีจำนวนสมาชิกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.50 มีมูลค่าเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยรวมต่ำกว่า 5,000 บาท และมีจำนวนสมาชิกน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.90 มีมูลค่าเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยรวม 50,000 บาทขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างกันของรายได้ที่ได้รับทำให้การซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้าแตกต่างกัน สมาชิกที่มีรายได้น้อยจะมีมูลค่าเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยรวมน้อย ส่วนสมาชิกที่มีรายได้สูงจะมีมูลค่าเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยรวมมากกว่า (ตารางที่ 1)

เมื่อพิจารณาถึงการรักษาพยาบาลของสมาชิกสหกรณ์และการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของครัวเรือนก็มีความแตกต่างกัน ในด้านการรักษาพยาบาล สมาชิกซื้อยามากินเองมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.35 และน้อยที่สุดคือไปรับการรักษาที่สถานพยาบาลของเอกชน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยหลายๆประการ เช่น ความรุนแรงของอาการเจ็บป่วย ความรู้ในการรักษา ความสะดวกของการเดินทาง รวมถึงเงินที่ใช้ในการรักษา (ตารางที่ 2) ส่วนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ช่วงรายจ่ายที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.13 มีค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันในช่วง 30,001-60,000 บาทต่อปี และช่วงที่มีจำนวนสมาชิกน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.30 มีค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันในช่วงไม่เกิน 3,000 บาทต่อปี (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 1 มูลค่าเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยรวม (บาท/ครัวเรือน) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

มูลค่าเครื่องใช้ไฟฟ้า	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	110	35.50
5,001 – 10,000 บาท	89	28.70
10,001 – 30,000 บาท	83	26.77
30,001 – 50,000 บาท	19	6.13
50,001 บาท ขึ้นไป	9	2.90
รวม	310	100.00

ที่มา: ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (2549: 48)

ตารางที่ 2 ค่ารักษาพยาบาล ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำแนกตามประเภทการใช้จ่าย

ประเภทการใช้จ่าย	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ
ซื้อยามากินเอง	96	29.35
สถานีอนามัยประจำตำบล	68	20.80
สถานีอนามัยประจำอำเภอ	32	9.79
โรงพยาบาลรัฐ	36	11.01
โรงพยาบาลเอกชน	18	5.50
คลินิก	68	20.80
อื่นๆ เช่น เบิกได้ บัตรผู้สูงอายุ เป็น อสม.	9	2.75
รวม	327	100.00

ที่มา: ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (2549: 48)

ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของครัวเรือน ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

รายจ่าย	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ
ไม่เกิน 3,000 บาท	1	0.30
3,001 – 6,000 บาท	7	2.10
6,001 – 10,000 บาท	4	1.20
10,001 – 30,000 บาท	60	17.96
30,001 – 60,000 บาท	124	37.13
60,001 – 100,000 บาท	87	26.05
100,000 บาท ขึ้นไป	38	11.37
ไม่ตอบ	13	3.89
รวม	334	100.00

ที่มา: ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (2549: 48)

จากผลการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างกันของสมาชิกสหกรณ์ทั้งที่สหกรณ์การเกษตรหุบกะพงเป็นโครงการจากพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านทรงวางแผนพัฒนาและให้รัฐบาลเป็นผู้ร่วมดำเนินการ ถือเป็นสหกรณ์ต้นแบบแห่งแรกของประเทศไทย แต่สมาชิกสหกรณ์มีความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน ทั้งๆที่ได้รับการสนับสนุนเหมือนกัน ดังนั้นจึงศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลทำให้สภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกแตกต่างกัน โดยศึกษาคุณภาพชีวิตใช้เกณฑ์ความเป็นจำเป็นพื้นฐาน เป็นตัวชี้วัด (กรมการพัฒนาชุมชน, 2542: 2)

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง
3. เพื่อทราบคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคม คุณภาพชีวิต และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง รวมถึงเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ศูนย์สาธิตสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง กรมส่งเสริมสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้มาเป็นประโยชน์ในการวางแผนการพัฒนาเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ให้ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกของโครงการพระราชดำริสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง รวมไปถึงปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของสมาชิกสหกรณ์ ในพื้นที่โครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หุบกะพง จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้ข้อมูลตั้งแต่ มกราคม 2549 ถึง ธันวาคม 2549 รวมระยะเวลา 1 ปี

นิยามศัพท์

คุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง หมายถึง การดำรงชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ในระดับที่เหมาะสมตามความจำเป็นพื้นฐานที่ได้กำหนดไว้ในสังคม นั่นคือการที่จะกล่าวว่าสมาชิกสหกรณ์มีคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานที่ดีได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกในครอบครัวหรือในชุมชนนั้นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่บรรลุเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานครบถ้วนทุกประการ ซึ่งเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานในที่นี้หมายถึงความจำเป็นขั้นต่ำสุดที่ทุกคนในครอบครัว หรือชุมชนควรจะมีหรือควรจะเป็นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติตามสมควร (กรมการพัฒนาชุมชน, 2542: 1)

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

แนวคิดทฤษฎี

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง แบ่งเป็นหัวข้อต่างๆ ต่อไปนี้

1. ทฤษฎีความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (Basic Needs Theory)
2. แนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิตและปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต
3. โครงการสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง
4. ผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีความจำเป็นขั้นพื้นฐาน

นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีผู้เสนอแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาไว้มากมายแตกต่างกันออกไป โดยตัวอย่างตามลำดับของแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ทฤษฎีว่าด้วยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทฤษฎีภาวะทันสมัย ทฤษฎีพึ่งพา แนวคิดว่าด้วยการกระจายรายได้ควบคู่ไปกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทฤษฎีความจำเป็นขั้นพื้นฐาน แนวคิดว่าด้วยระบบโลก และแนวคิดว่าด้วยการพัฒนาแบบยั่งยืน เป็นต้น ทั้งนี้กระแสแนวคิดเรื่องการพัฒนานั้นมิได้มีลักษณะที่แน่นอนตายตัว ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง แต่จะสามารถเปลี่ยนแปลงและผสมผสานแนวความคิดทั้งเก่าและใหม่ของทฤษฎีการพัฒนาได้ ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์โดยการพิจารณาของผู้ที่ทำการวางแผนพัฒนา (ธงชัย เจริญชัยชนะ, 2546: 8)

เนื่องจากเป็นที่ประจักษ์ชัดเจนว่า ทฤษฎีหนึ่งที่มีส่วนอย่างมากในความสำเร็จของการพัฒนาชนบทในหลายประเทศตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา คือ ทฤษฎีความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ดังนั้นในงานวิจัยนี้ เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ในชนบท จึงขอใช้ทฤษฎีความจำเป็นขั้นพื้นฐานเป็นเกณฑ์ในการศึกษาคุณภาพชีวิตของสมาชิก เนื้อหาสาระที่สำคัญมีดังต่อไปนี้ (ธงชัย เจริญชัยชนะ, 2546: 8)

พัฒนาการและที่มาของทฤษฎีความจำเป็นขั้นพื้นฐาน

ทฤษฎีความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ถือเป็นผลงานชิ้นสำคัญที่สุดขององค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (International Labor Organization) ที่เสนอต่อที่ประชุมสมัชชาว่าด้วยการจ้างงานของโลก (World Employment Conference) ที่กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อปี ค.ศ. 1976 ซึ่ง Hopkins and Hoeven (1983 อ้างถึง เกื้อ วงศ์บุญสิน, 2538: 53) เน้นว่า แนวทางการพัฒนาประเทศตามทฤษฎีความจำเป็นพื้นฐานนี้ ต้องดำเนินไปในลักษณะของการรวบรวมยุทธวิธีการพัฒนาหลายอย่างเข้ามาประกอบกัน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และการปฏิรูปสถาบันทั้งในระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อขจัดความยากจน และการว่างงานของคนส่วนใหญ่ มุ่งให้เกิดความเสมอภาคในการกระจายบริการพื้นฐานไปสู่ประชาชนในท้องที่ห่างไกล โดยส่อนัยว่าเป้าหมายของการพัฒนาคือ คน และสิ่งที่คนต้องการหรือเรียกร้อง แทนที่จะเป็นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การทำให้ประเทศกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรม การขยายการค้า เป็นต้น ซึ่งเป็นเป้าหมายรอง วิธีนี้ถือว่าเป็นวิถีทางสำคัญเพื่อให้มนุษย์ได้ในสิ่งที่เป็นความจำเป็นของชีวิต (เสน่ห์ จุ้ยโต, 2530: 33)

ความหมายของความจำเป็นขั้นพื้นฐาน

ได้มีการพิจารณาความหมายความจำเป็นขั้นพื้นฐานแตกต่างกันออกไปหลายแบบดังต่อไปนี้

1. องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2534: 50) ได้ให้ความหมายของความจำเป็นพื้นฐานไว้ 2แนวทาง โดยแนวทางแรก หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับครอบครัว เป็นต้นว่า อาหารที่เพียงพอ เครื่องนุ่งห่ม ที่พักอาศัย และข้าวของเครื่องใช้ต่างๆภายในบ้าน ส่วนแนวทางที่สอง หมายถึงการบริการที่จำเป็นต่างๆที่ชุมชนเป็นผู้จัดหาให้แก่ประชาชนในชุมชน เช่น น้ำสะอาด การสุขาภิบาล การขนส่งมวลชน การสาธารณสุข และการศึกษา

2. Galtung (อ้างถึง เสน่ห์ จุ้ยโต, 2530: 34) พิจารณาว่า ความต้องการที่ถือว่าจำเป็นต่อการดำรงชีวิต นอกจากการบริโภคและอุปโภควัตถุปัจจัยแล้ว มนุษย์ยังมีความต้องการที่แฝงเร้นและฝังลึกอยู่ในจิตใจอีกอย่างน้อย 4 ด้าน คือ

ด้านที่หนึ่ง ความจำเป็นด้านมั่นคงปลอดภัย (security needs) ซึ่งเป็นความต้องการที่มนุษย์ทุกคนต้องการความอยู่รอด และหลีกเลี่ยงความขัดแย้งแบบรุนแรง ทั้งในระดับบุคคลต่อบุคคล หรือในระดับชุมชน

ด้านที่สอง ความจำเป็นด้านสวัสดีภาพของชีวิต (welfare needs) เพื่อหลีกเลี่ยงการอันมีชีวิตทุกข์ระทม มนุษย์มีความต้องการด้านอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย การป้องกันและรักษาโรคภัยไข้เจ็บ การศึกษา เรียนรู้ และเครื่องผ่อนแรงต่างๆ

ด้านที่สาม เป็นความจำเป็นด้านเอกลักษณ์ (identity) อันหมายถึงการได้รับการยอมรับและอยู่ร่วมกันกับผู้คนในสังคมอย่างผูกพันใกล้ชิด ไม่มีความรู้สึกว่าตนเองถูกแปลกแยก อันจะส่งผลทางด้านการแสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถ

ด้านที่สี่ เป็นความจำเป็นด้านเสรีภาพ (freedom needs) โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือเสรีภาพในการแสดงความคิด การเลือกหรือตัดสินใจเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกบังคับ ซึ่งหมายถึงเสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร การเดินทาง การปรึกษาหารือ การสมาคม การเลือกตั้ง การเลือกคู่ครอง การเลือกซื้อสินค้าและการรับบริการ

3. Streeten (อ้างถึง เสน่ห์ จุ้ยโต, 2530: 35) แยกสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานของครอบครัวออกเป็น 2 ด้าน คือ

ด้านแรก ได้แก่ ความต้องการทางกายภาพ หมายถึงสิ่งที่เป็นวัตถุ ได้แก่ อาหาร น้ำสะอาด ความปลอดภัยในชีวิต การมีสุขภาพอนามัยแข็งแรง ความสะอาด การศึกษาเรียนรู้ ที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม และการคมนาคมสะดวก

ด้านที่สอง ได้แก่ ความต้องการทางจิตภาพ คือสิ่งที่ไม่ใช่วัตถุ เช่น ความมั่นใจในตนเอง การพึ่งตนเอง การมีศักดิ์ศรี ความสามารถในด้านการตัดสินใจหรือการเข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตและงาน และการพัฒนาบุคลิกภาพและศักยภาพของตนให้ดีขึ้นเพื่อการใช้ทรัพยากรทางกายภาพอย่างชาญฉลาด

4. โครงการพัฒนาสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ให้ความหมายของความจำเป็นขั้นพื้นฐานของสังคมไทย โดยหมายถึง การดำรงชีวิตของมนุษย์ใน

ระดับที่เหมาะสม ตามความจำเป็นพื้นฐานที่ได้กำหนดไว้ในสังคม นั่นคือ การที่จะกล่าวว่าประชาชนมีคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานที่ดีก็ต่อเมื่อประชาชนในคนรอบครัวหรือในชุมชนนั้นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่บรรลุเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานครบถ้วนทุกประการ ซึ่งเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานในที่นี้หมายถึงความจำเป็นขั้นต่ำสุดที่ทุกคนในครอบครัว หรือชุมชนควรจะมีหรือควรจะเป็นในช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติตามสมควร (กรรมการพัฒนาชุมชน, 2542: 1)

แนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิตและปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต

ความหมายของคุณภาพชีวิต

Rommey and Brown (1992 อ้างถึง อนุชาติ พวงสำลี และ อรทัย อาจอ่ำ, 2541: 57) กล่าวถึง “คุณภาพชีวิต” ว่าเป็นแนวคิดที่ยากจะนิยามให้เป็นที่ยอมรับอย่างเป็นสากล โดยมีเหตุผลหลายประการ เหตุผลประการแรกคือ เป็นกระบวนการทางด้านจิตใจที่สามารถบรรยาย ตีความโดยผ่านตัวกรองด้านความคิดและภาษาที่แตกต่างกัน ความคลาดเคลื่อนจากการมองที่หลากหลายเกิดจากประสบการณ์ พื้นฐานความรู้ ประเด็นการนำเสนอข้อเท็จจริงต่างๆ ประการที่สองความคิดในเรื่องคุณภาพชีวิตขึ้นอยู่กับคุณค่าที่แฝงอยู่อย่างมาก นักวิจัยจึงต้องกำหนดกรอบความหมายให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถประเมินผลได้ ประการที่สาม ความคิดก่อให้เกิดความเข้าใจในความเจริญงอกงามและพัฒนาการของมนุษย์ การมีอายุยืนยาว กระบวนการทางด้านจิตใจ ล้วนอยู่ใต้อิทธิพลขององค์ประกอบต่างๆ รวมทั้งค่านิยม ซึ่งหากนิยามเป็นแบบเดียวกันก็หมายถึงคนทุกคน โดยไม่มีการคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านอายุ ช่วงชั้นทางสังคม การศึกษา ล้วนแต่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งต่างๆ คล้ายคลึงกัน ซึ่งคงยากที่จะยอมรับจุดนี้ได้

ไกรวุฒิ ช่วยสถิตย์ (2541: 17) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ความพึงพอใจในชีวิตที่เป็นสุขมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ มีชีวิตอยู่ในสังคมและสภาพแวดล้อมที่ดี มีการพักผ่อนหย่อนใจที่เพียงพอ มีความพร้อมและสามารถที่จะดำรงสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและค่านิยมทางสังคม สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและปัญหาที่สลับซับซ้อนได้ และสามารถดำเนินชีวิตวิธีการที่ชอบธรรมเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนพึงประสงค์ภายใต้เครื่องมือและทรัพยากรที่มีอยู่

องค์การยูเนสโก (1993 อ้างถึง ดุษฎี รามสมภพ, 2540: 9) ได้ให้นิยามคำว่าคุณภาพชีวิตไว้ในชุดฝึกอบรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตว่า หมายถึง ระดับความเป็นอยู่ที่ดีของสังคมและระดับความพอใจในความต้องการส่วนหนึ่งของมนุษย์ และได้แบ่งการศึกษาคุณภาพชีวิตออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านวัตถุวิสัย (Objectivity) เป็นการศึกษาบนพื้นฐานของข้อมูลทางดานรูปธรรมที่สามารถจะเป็นไปได้ นับได้ หรือวัดได้ เป็นข้อมูลด้านประชากรและสภาพทางเศรษฐกิจ

2. ด้านจิตใจ (Subjectivity) เป็นการศึกษาที่ตั้งอยู่บนฐานทางด้านจิตวิทยา โดยการสอบถามความรู้สึก และเจตคติด้านต่างๆ ของประชาชน เช่น ความพอใจในชีวิต ความสุข ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจริงของสังคมในขณะนั้นๆ โดยมีความเชื่อว่ากระแสความรู้สึกนึกคิดของประชาชนนั้นมีอิทธิพลถึงคุณภาพชีวิตด้วย

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต

การที่มนุษย์จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้นั้น ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆที่เป็นองค์ประกอบมากมาย และแต่ละองค์ประกอบนั้น มีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันไปตามทัศนะของแต่ละบุคคลและสังคม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

องค์การยูเนสโก (1993 อ้างถึงใน ดุษฎี รามสมภพ, 2540: 9) ได้เสนอองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตซึ่งมีอยู่ 5 ด้าน คือ

1. มาตรฐานการครองชีพ (Standard of Living) พิจารณาได้จาก รายได้ต่อบุคคล สุขภาพ การศึกษา ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

2. การเปลี่ยนแปลงของประชากร (Population Dynamics) พิจารณาได้จาก โครงสร้างทางอายุ และเพศ อัตราการเติบโตของประชากร อัตราการเกิด อัตราการตาย การย้ายถิ่น เป็นต้น

3. ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม (Socio – Culture Factors) พิจารณาได้จาก ระบบสังคมค่านิยมทางศาสนา ค่านิยมทางวัฒนธรรม และชีวิตความเป็นอยู่

4. กระบวนการพัฒนา (Process of Development) พิจารณาได้จาก ลำดับความสำคัญของการพัฒนาประสิทธิภาพ และความสามารถของบุคคล การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การค้า

5. ทรัพยากร (Resources) พิจารณาได้จาก ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรธรรมชาติ อาหาร เงินทุน เทคโนโลยีต่างๆ

องค์การสหประชาชาติ (1992 อ้างถึง อนุชาติ พวงสำลี และ อรทัย อาจอ่ำ, 2541: 107) ได้เสนอประเด็นทางสังคม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิต ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ประชากร 2) การตั้งครอบครัว 3) การเรียนรู้และบริการทางสังคม 4) กิจกรรมเพื่อการมีรายได้และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 5) การกระจายรายได้ การบริโภค และการออม 6) ความมั่งคงทางสังคมและบริการด้านรัฐสวัสดิการ 7) สุขภาพ และการบริการด้านสุขภาพ 8) ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม 9) ระเบียบสังคมและความปลอดภัย 10) การใช้เวลา 11) การใช้เวลาว่างและวัฒนธรรม 12) ชนชั้นทางสังคมและการเลื่อนชั้นทางสังคม

โครงการพัฒนาสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เสนอองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตของสังคมไทย โดยกำหนดเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ไว้ 8 หมวด ซึ่งประกอบด้วย 39 ตัวชี้วัดดังต่อไปนี้ (กรมการพัฒนาชุมชน, 2542: 2)

หมวดที่ 1 ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดี

1. หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลก่อนคลอด และฉีดวัคซีนครบ

2. หญิงตั้งครรภ์ได้รับการทำคลอด และการดูแลหลังคลอด

3. หญิงตั้งครรภ์ได้กินอาหารอย่างเหมาะสม และเพียงพอซึ่งมีผลทำให้เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่ต่ำกว่า2,500กรัม

4. เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 4 เดือนแรกติดต่อกัน

5. เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ

6. เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ได้กินอาหารอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

7. เด็กอายุ 6-15 ปี ได้กินอาหารถูกต้องครบถ้วน

8. เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ

9. ครัวเรือนได้กินอาหารประเภทเนื้อสัตว์ที่ทำให้สุกด้วยความร้อน

10. ครัวเรือนมีการบริโภคเกลือไอโอดีน

11. ครัวเรือนได้กินอาหารควบคุมที่มีตรา อย.

12. ครัวเรือนมีความรู้ในการใช้ยาที่ถูกต้องเหมาะสม

หมวดที่ 2 ประชาชนมีที่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

13. ครัวเรือนมีที่อยู่อาศัยที่มีสภาพคงทนถาวรอย่างน้อย 5 ปี

14. ครัวเรือนมีและใช้ส้วมถูกหลักสุขาภิบาล

15. ครัวเรือนมีน้ำสะอาดบริโภคเพียงพอตลอดปี 5 ลิตรต่อคนต่อวัน

16. ครัวเรือนจัดบ้านเรือนเป็นระเบียนถูกสุขลักษณะ

17. ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากเสียง ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละอง กลิ่นเหม็น หรือ มลพิษทางอากาศ น้ำเสีย ขยะ และสารพิษ

หมวดที่ 3 ประชาชนเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต

18. เด็กอายุ 2-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง

19. เด็กที่อายุครบตามเกณฑ์ได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ

20. เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับได้เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมตอนต้นหรือเทียบเท่า

21. เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับและไม่ได้ศึกษาต่อ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพต่างๆ

22. คนในครัวเรือนอายุ 14-50 ปี อ่านและเขียนภาษาไทยได้

23. ครัวเรือนได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง

24. ครัวเรือนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

หมวดที่ 4 ประชาชนมีความอบอุ่นในครอบครัว และมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

25. คู่สมรสที่ภรรยาอายุ 15-44 ปี ใช้บริการคุมกำเนิด

26. ครอบครัวมีความอบอุ่น

27. ครัวเรือนมีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ และมีการป้องกัน

28. ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

หมวดที่ 5 ประชาชนมีการประกอบอาชีพ และมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

29. ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า คนละ 20,000 บาทต่อปี

หมวดที่ 6 ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นอยู่และกำหนดชีวิตของตนเองและชุมชน

30. ครัวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่มที่ตั้งขึ้นในหมู่บ้าน ตำบล

31. ครัวเรือนไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

32. ครัวเรือนได้เข้าร่วมกิจกรรมในการบำรุงรักษาสาธารณสมบัติ

หมวดที่ 7 ประชาชนมีการพัฒนาจิตใจของตนเองได้ดีขึ้น

33. ครัวเรือนปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

34. ครัวเรือนไม่ติดสุรา

35. ครัวเรือนไม่ติดบุรี่

36. ครัวเรือนเข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณี ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น

37. คนสูงอายุ และคนพิการ ได้รับการดูแล

หมวดที่ 8 ประชาชนมีจิตสำนึกและร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

38. ครัวเรือนได้ร่วมทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

39. ครัวเรือนได้ร่วมทำกิจกรรมการป้องกัน และครอบคลุมสิ่งแวดล้อม

โครงการสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ประวัติความเป็นมา

เมื่อปี พ.ศ. 2507 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียน ราษฎรในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในวโรกาสนั้นได้ทรงพบกับเกษตรกรชาวสวนผักชะอำ จำนวน 83 ครอบครัว ทรงทราบถึงความเดือดร้อนด้วยว่าเกษตรกรเหล่านี้ไม่มีที่ดินทำกินเป็น

ของตนเอง พระองค์ท่านจึงทรงโปรดรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์และโปรดให้ ฯพณฯ ม.ล. เดช สนิทวงศ์ ประธานสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ และองคมนตรีในสมัยนั้น เป็นผู้จัดหาที่ดินให้เกษตรกรดังกล่าว ในระหว่างนั้นรัฐบาลอิสราเอลได้ทราบถึงพระราชประสงค์ที่จะช่วยเหลือเกษตรกรผู้ทุกข์ยาก จึงขอเข้าร่วมโครงการและเสนอให้ความช่วยเหลือในรูปของผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาพื้นที่ชนบทสาขาต่างๆ ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ โดยจัดทำสัญญาร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลอิสราเอลขึ้น กำหนดระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ 19 สิงหาคม 2509 และสิ้นสุดสัญญาเมื่อ 18 สิงหาคม 2514 คณะรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ กระทรวงเกษตร และหน่วยงานอื่นอาทิเช่น สภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ภายใต้ชื่อโครงการว่า "โครงการไทย-อิสราเอลเพื่อพัฒนาชนบทหุบกะพง"

ด้วยความเห็นชอบของทุกฝ่ายได้เลือกที่ดินบริเวณบ้านหุบกะพง ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นพื้นที่ดำเนินการ มีเหตุผลที่ว่าเดิมที่ดินบริเวณนี้เป็นป่าคุ้มครองของกรมป่าไม้มีเกษตรกรเข้าไปจับจองอยู่บ้าง แต่การทำกินไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร เนื่องจากสภาพดินส่วนใหญ่เป็นดินเลว ขาดแคลนน้ำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริให้กันพื้นที่ประมาณ 10,000 ไร่ ออกจากป่าคุ้มครอง และภายหลังทรงจับจองที่ดินดังกล่าวเยี่ยงสามัญชน โดยปฏิบัติตามระเบียบขั้นตอนของกรมป่าไม้ และกรมที่ดินทุกประการ

ปี พ.ศ. 2509 คณะทำงานได้ร่วมมือกันศึกษาข้อมูล อาทิเช่น การจัดทำแผนที่ทางอากาศ จัดทำแผนที่ดินสำรวจแหล่งเก็บกักน้ำธรรมชาติ น้ำใต้ดิน ได้มีการขุดเจาะพบน้ำบาดาลแต่ปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค และพบว่าดินส่วนใหญ่เป็นดินเลว ประมาณ 6,500 ไร่ ส่วนที่เหลือเป็นดินเลวปนดีที่พอจะทำการเกษตรได้บ้าง จึงได้ขอพระราชทานที่ดิน จำนวน 500 ไร่ จัดตั้งเป็นศูนย์สาธิตและทดลองการเกษตรของโครงการสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง (ศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง, 2548: 1)

การจัดหมู่บ้านตัวอย่าง

ปี พ.ศ. 2510 ได้เริ่มปรับโครงสร้างปัจจัยพื้นฐานและปรับปรุงพัฒนาที่ดินแล้ว จึงได้เริ่มอพยพครอบครัวเกษตรกร 2 ครอบครัวเข้าอยู่อาศัยในพื้นที่เพื่อศึกษาหาข้อมูลด้านต่างๆ โดยครอบครัวแรกจากกลุ่มชาวสวนผักชะอำ ครอบครัวที่สองจากเกษตรกรดั้งเดิมที่เคยอาศัยอยู่ในพื้นที่หุบกะพง จัดให้ทำประโยชน์รายละ 25 ไร่ ให้สินเชื่อกู้ยืมรายละ 10,000 บาท เพื่อหาข้อมูลด้านรายได้ รายจ่าย ความเหมาะสมของการใช้แรงงานในครอบครัวกับขนาดพื้นที่ที่จัดสรรให้ การปลูก

พืชในเขตชลประทาน การปลูกพืชอาศัยระบบน้ำฝน ตลอดจนการจัดบริการด้านสินเชื่อ การตลาด และข้อมูลวิทยาศาสตร์การเกษตร รวมทั้งปัญหาทางสังคม ภายหลังเมื่อครบปีการผลิต เกษตรกรทั้ง 2 ครอบครัว สามารถนำเงินมาคืนโครงการฯ ได้ และยังเหลือเป็นทุนในการประกอบอาชีพในปีต่อไป ปี พ.ศ. 2511 จึงได้เริ่มอพยพครอบครัวเกษตรกรในส่วนที่เหลือ จากกลุ่มชาวสวนผักชะอำ 82 ครอบครัว และเกษตรกรในพื้นที่เดิมอีก 46 ครอบครัว เข้าทำประโยชน์ จัดที่ดินให้เกษตรกรรายละ 25 ไร่ เกษตรกรจะได้ที่ดินทำประโยชน์แยกเป็นแปลงปลูกบ้านพักอาศัย มีระบบชลประทาน พื้นที่ 7 ไร่ กับแปลงเกษตรอาศัยน้ำฝน พื้นที่ 18 ไร่ ทั้งนี้ได้จัดแปลงปลูกบ้านพักอาศัยรวมกลุ่มเป็นหมู่บ้านโดยมีเหตุผลว่า เพื่อสะดวกในการตัดถนนเข้าสู่แปลงสมาชิก การต่อไฟฟ้า การจัดระบบชลประทาน สาธารณูปโภคอื่นรวมทั้งสามารถจัดระบบสวัสดิการของสมาชิกในการป้องกันโจรกรรมอาชญากรรม โดยมี ทสปช. จัดเวรตรวจตราหมู่บ้าน นอกจากนี้ได้จัดให้มีโรงเรียน วัด พลับพลาที่ประทับ สวนพักผ่อน ตลาดกลางการเกษตร และสถานีอนามัย ฯลฯ พื้นที่ส่วนหนึ่งประมาณ 1,000 ไร่ ซึ่งมีอาณาเขตติดกับภูเขา กันไว้สำหรับให้กรมป่าไม้ดำเนินการปลูกป่าทดแทน บางส่วนจัดพื้นที่เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง, 2548: 2)

การจัดตั้งสหกรณ์

ปี พ.ศ. 2514 เมื่อเกษตรกรของโครงการฯ มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักการ วิธีการและอุดมการณ์ของสหกรณ์ดีแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อขอจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2514 ใช้ชื่อว่า สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานใบสำคัญจดทะเบียนสหกรณ์ให้แก่ผู้แทนของสหกรณ์ เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2515 จากนั้นได้พระราชทานมอบอำนาจการจัดโฉนดที่ดินในพระปรมาภิไธย พื้นที่รวม 12,079 - 1 - 82 ไร่ ของโครงการฯ ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ ร่วมกับ สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด เป็นผู้ดูแลนับแต่นั้นเป็นต้นมา

ภารกิจหลักและหน้าที่ความรับผิดชอบของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง มีดังนี้

1. งานด้านการจัดที่ดิน และการทำประโยชน์ในที่ดิน 12,079 ไร่ 1 งาน 82 ตารางวา ควบคุมดูแลการทำประโยชน์ภายใต้ระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดสรรที่ดินหมู่บ้านสหกรณ์โครงการหุบกะพง พ.ศ. 2524 โดยสหกรณ์ได้จัดสรรที่ดินให้กับเกษตรกรไปแล้วจำนวน

381 ครอบครัว พื้นที่ 7,563 ไร่ แยกเป็นเกษตรรุ่นแรก 128 ครอบครัว เกษตรกรรุ่นลูกและเกษตรกรที่ถวายฎีกา 253 ครอบครัว (ภาพที่ 1) (ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ 2549: 10)

2. งานด้านชลประทาน แยกเป็นควบคุมจัดระบบการใช้น้ำจากโรงสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 2 สถานีสูบ ซ่อมบำรุงโรงสูบน้ำให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตามปกติ ตลอดจนการจัดการใช้น้ำ และการส่งน้ำให้กับสมาชิกสหกรณ์จากอ่างเก็บน้ำ 3 อ่าง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำหุบกะพง อ่างเก็บน้ำห้วยทราย และอ่างเก็บน้ำห้วยแก้ว ซึ่งสามารถจุน้ำได้ประมาณ 1,000,000 ลบ.ม. เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ และส่วนราชการต่างๆ ในเขตโครงการหุบกะพง ได้ใช้เพื่อการอุปโภค บริโภค และเกษตรกรรม โดยสมาชิกสหกรณ์เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการใช้น้ำ (ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ, 2549: 10)

3. งานด้านสาธิตและทดลองการเกษตร ศูนย์สาธิตโครงการหุบกะพงได้จัดทำแปลงสาธิตและทดลองการปลูกพืชไร่ พืชสวน และเลี้ยงสัตว์ต่างๆ ได้แก่ โคนม โคเนื้อ สัตว์ปีกและปลาชนิดต่างๆ อีกทั้งได้ส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์ปลูกพืชสวน เช่น หน่อไม้ฝรั่ง ข้าวโพด มะเขือเทศ แตงแคนตาลูป ผักต่างๆ สำหรับหน่อไม้ฝรั่งปัจจุบันมีปัญหาน้ำไม่สม่ำเสมอทำให้ไม่สามารถเพาะปลูกได้ ตลอดจนสหกรณ์ยังได้สนับสนุนให้สมาชิกทำการเพาะปลูกไม้ผลควบคู่ไปกับการเลี้ยงปศุสัตว์ โดยอาศัยระบบน้ำชลประทานและอาศัยน้ำฝนในพื้นที่บริเวณแปลง 500 ไร่ จัดทำแปลงสาธิตตามแนวทฤษฎีใหม่ จัดเก็บสถิติ ข้อมูลทางวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางแนะนำการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก สำหรับพื้นที่ ที่มีดินไม่ดี ได้ส่งเสริมการปลูกพืชที่ทนสภาวะแห้งแล้ง เช่น การปลูกและขยายพันธุ์ป่านศรนารายณ์เพื่อเป็นวัตถุดิบในการทำหัตถกรรมตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เป็นการสร้างรายได้รูปแบบอุตสาหกรรมในครัวเรือน และยังส่งเสริมแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรโดยกลุ่มสตรีสหกรณ์ โดยสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินการผลิตและการตลาดให้แก่สมาชิก (ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ, 2549: 11)

4. การจัดการหมู่บ้านสหกรณ์ ศูนย์สาธิตโครงการหุบกะพงได้จัดรูปแบบหมู่บ้านให้อยู่ในลักษณะรวมกันเป็นกลุ่ม แบ่งเป็น 5 ซอย มีถนนลาดยางตัดผ่านกลางหมู่บ้านเพื่อลดงบประมาณการทำถนน และเพิ่มความปลอดภัยให้แก่สมาชิกในการป้องกันโจรกรรมและอาชญากรรม โดยมีไทยอาสาป้องกันชาติเป็นเวรยามตรวจตราความสงบเรียบร้อย ซึ่งเป็นหมู่บ้านตัวอย่างที่สมบูรณ์แบบ มีการวางผังเมืองที่เอื้อต่อการอยู่อาศัยของสมาชิกสหกรณ์ (ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ, 2549: 11)

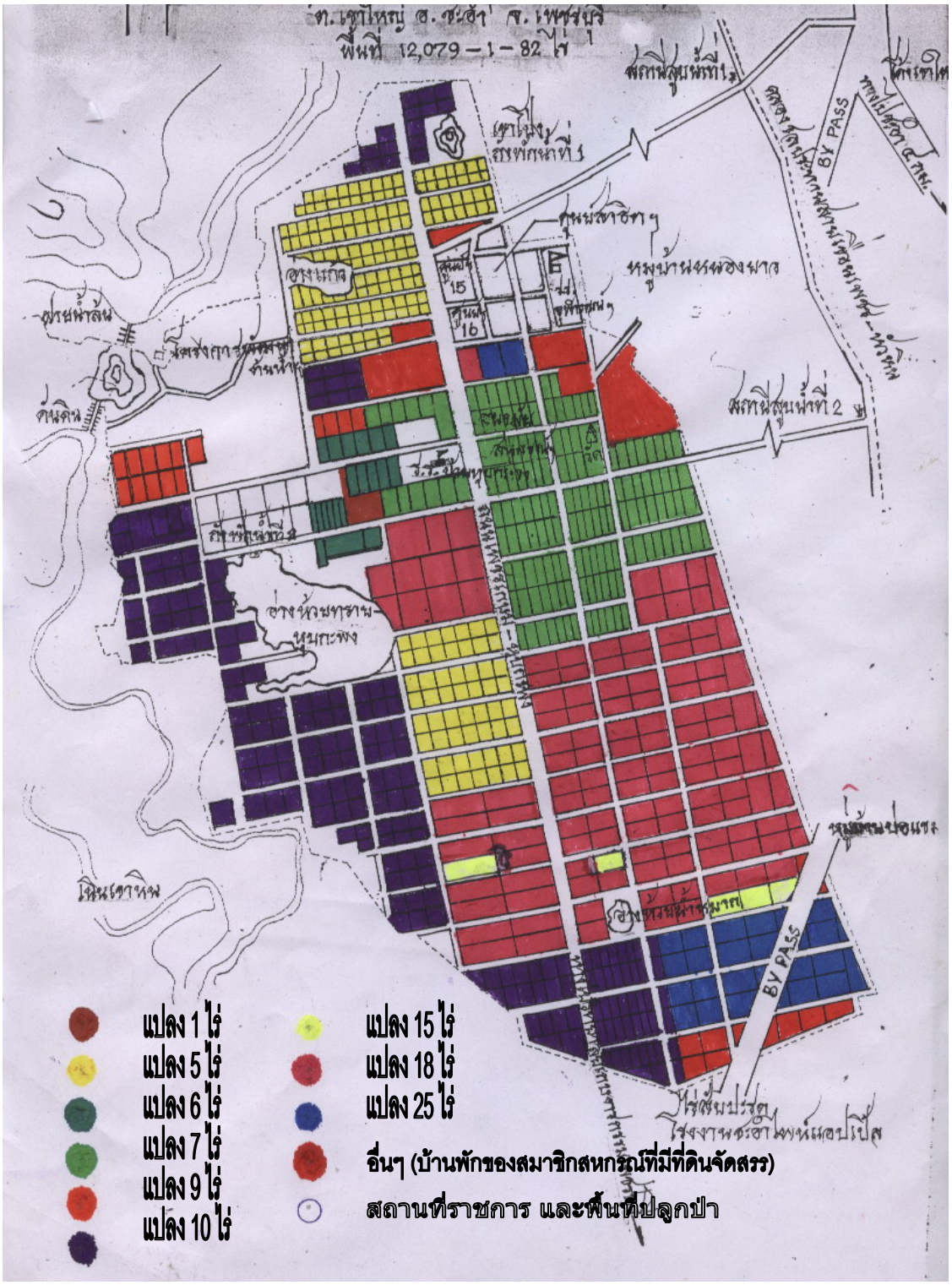

ภาพที่ 1 หมู่บ้านสหกรณ์ หุบกะพง (ในพระบรมราชูปถัมภ์) ต.เขาใหญ่ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
พื้นที่ 12,079 -1-82 ไร่

ที่มา: ศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง (2548)

5. งานด้านการส่งเสริมสหกรณ์ ในโครงการพระราชประสงค์สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ได้ดำเนินธุรกิจแยกเป็นลักษณะงานที่ปฏิบัติ ดังนี้ ธุรกิจสินเชื่อ, ธุรกิจซื้อ, ธุรกิจขาย, ธุรกิจบริการ, ธุรกิจการแปรรูป และธุรกิจการส่งเสริมการเกษตร จากจุดเริ่มต้นมีสมาชิก 83 ครอบครัว ปัจจุบันเพิ่มเป็น 400 กว่าครอบครัว การดำเนินงานของสหกรณ์ก้าวหน้าขึ้นตามความคาดหมายในด้านการพัฒนาบุคลากร ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์แก่กลุ่มสมาชิกเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มสมาชิกสหกรณ์ กลุ่มสตรีสหกรณ์ โดยเน้นกลุ่มเยาวชนสหกรณ์และยังมุ่งเน้นที่อุดมการณ์ สหกรณ์เป็นพิเศษ ส่งผลให้เยาวชนเป็นผู้สานต่อเจตนารมณ์ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในวันหน้า (ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ, 2549: 11)

6. งานด้านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้การต้อนรับ บรรยายสรุป และอำนวยความสะดวกแก่นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ หน่วยงานของรัฐบาลและประชาชน จากสถิติผู้เข้าชมโครงการปีละประมาณ 30,000 คน ตลอดจนจัดนิทรรศการนอกสถานที่เผยแพร่งานในโครงการพระราชประสงค์หุบกะพงให้แก่ผู้สนใจทราบปีละ 5 แห่ง (ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ, 2549: 11)

ศูนย์สาธิตได้จัดทำโครงการขึ้นดังนี้

1. โครงการจัดทำเกษตรผสมผสานตามแนวทฤษฎีใหม่บนพื้นที่ 20 ไร่ เพื่อให้เกษตรกรได้เข้าศึกษาและจัดบริเวณจำลอง

2. โครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์แสดงภาพพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งทรงงานที่หุบกะพง

3. โครงการปลูกป่าชุมชนพระราชทานประมาณ 200 ไร่ เพื่อคืนธรรมชาติ

4. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพสหกรณ์ ได้แก่

4.1 โครงการปลูกป่าชุมชนพระราชทานตามแนวพระราชดำริเพื่อเป็นป่าใช้สอยในชุมชน

4.2 โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพสมาชิกสหกรณ์

4.3 โครงการปลูกผลไม้สวนหลังบ้านโดยใช้ระบบน้ำหยด เพื่อสร้างจิตสำนึกใช้ที่วางให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยได้ผลผลิต ทางโครงการจะจัดอบรมสมาชิกให้รู้จักขยายพันธุ์ไม้ไปปลูก สมาชิกในโครงการต้องนำพันธุ์ไม้ส่งคืน ให้เท่ากับที่รับมาปลูกเพื่อขยายผลให้กับสมาชิกรายอื่นที่สนใจต่อไป

4.4 โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่เพื่อเป็นรายได้เสริมของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการโดยเริ่มจากการศึกษาทดลองการเลี้ยงไก่ไข่ก่อนเพื่อให้มีคุณภาพตามหลักวิชาการ

4.5 โครงการปล่อยพันธุ์ปลาตามพระราชเสาวนีย์ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเพื่อเป็นแหล่งอาหารโปรตีนในท้องถิ่น

4.6 โครงการปลูกป่าแต้มสีให้ภูเขาน้อยด้วยพันธุ์ไม้ดอกยืนต้นนานาชนิด (ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ, 2549: 12)

การดำเนินธุรกิจ

1. ธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ได้ให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิกทั้งระยะสั้นและระยะปานกลาง ในปี พ.ศ.2548 จำนวนสมาชิกที่กู้เงินในระยะสั้นมีจำนวน 87 ราย คิดเป็นเงิน 1,344,462.10 บาท และจำนวนสมาชิกที่กู้เงินในระยะปานกลางมีจำนวน 65 ราย คิดเป็นเงิน 1,714,949.09 บาท (รายงานประจำปี สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด, 2548: 12)

2. ธุรกิจซื้อ สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ได้ซื้อสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค วัสดุการเกษตร เคมีภัณฑ์การเกษตรมาจำหน่าย ให้แก่ สมาชิกของสหกรณ์ในเขตโครงการ ในปี พ.ศ.2548 ดำเนินธุรกิจ ซื้อปุ๋ย จำนวนเงิน 195,500.00 บาท ซื้อยาปราบศัตรูพืช จำนวนเงิน 150,109.00 บาท ซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง – หล่อลื่น จำนวนเงิน 1,515,373.93 บาท ซื้ออาหารสัตว์ จำนวนเงิน 71,070.00 บาท และซื้อวัสดุจักรสาน จำนวนเงิน 78,200.00 บาท ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อ เป็นจำนวนเงิน 113,199.57 บาท รายได้จากการขายสินค้าทั้งหมด เป็นจำนวนเงิน 2,133,657.85 บาท สรุปการดำเนินธุรกิจซื้อของสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด มีกำไรสุทธิเป็นจำนวนเงิน 10,205.35 บาท (รายงานประจำปีสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด, 2548: 26)

3. ธุรกิจการรวบรวมผลิตผลการเกษตร ได้รวบรวมผลผลิตการเกษตรจากสมาชิกสหกรณ์ในเขตโครงการไปจำหน่าย ในปี พ.ศ.2548 ดำเนินธุรกิจ ขายจักรสานศูนย์จำหน่าย จำนวนเงิน 12,485.98 บาท ขายจักรสาน จำนวนเงิน 2,079,943.58 บาท ขายผัก จำนวนเงิน 5,439,174.20 บาท รวมรายได้ที่ได้รับทั้งสิ้น จำนวนเงิน 7,531,603.76 บาท โดยมีต้นทุนขาย จำนวนเงิน 6,983,411.39 บาท ดังนั้นมีกำไรสุทธิเป็นจำนวนเงิน 548,192.37 บาท (รายงานประจำปี สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด, 2548: 27)

4. ธุรกิจการส่งเสริมการเกษตรและการให้บริการสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ได้ให้บริการเกี่ยวกับการเตรียมดินโดยใช้รถแทรกเตอร์และการบริการน้ำชลประทาน เพื่ออุปโภคบริโภคให้แก่สมาชิกเกษตรในเขตโครงการ ในปี พ.ศ.2548 ดำเนินธุรกิจบริการสูบน้ำ จำนวนเงิน 366,850.00 บาท บริการปรับพื้นที่ จำนวนเงิน 112,680.00 บาท บริการรถบรรทุกน้ำ จำนวนเงิน 2,275.00 บาท รวมรายได้ที่ได้รับทั้งสิ้น จำนวนเงิน 481,805.00 บาท โดยมีต้นทุนขาย จำนวนเงิน 123,366.71 บาท ดังนั้นมีกำไรสุทธิ จำนวนเงิน 358,438.29 บาท (รายงานประจำปี สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด, 2548: 28)

5. การรับฝากเงินจากสมาชิก สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ได้ให้บริการเกี่ยวกับการรับฝากเงินจากสมาชิกในเขตโครงการ ในปี พ.ศ.2548 มีจำนวนสมาชิกที่ฝากเงินจำนวน 426 ราย มีทุนเรือนหุ้น จำนวน 1,539510.00 บาท เงินสำรอง จำนวนเงิน 3,658,786.30 บาท ทุนสะสมอื่นๆ 623,636.33 บาท เงินลงทุนภายนอก (ระยะยาว) หุ้นชุมนุมสหกรณ์การเกษตรชาวไร่อ้อย จำนวนเงิน 12,000.00 บาท หุ้นชุมนุมสหกรณ์เพชรบุรี จำนวนเงิน 3,500.00 บาท หุ้นบริษัทสหประกันชีวิต จำนวนเงิน 50,000.00 บาท หุ้นบริษัทบางจากปิโตรเลียม จำนวนเงิน 2,000.00 บาท เงินรับฝากทั้งสิ้น 6,033,523.21 บาท (รายงานประจำปีสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด, 2548: 11)

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Takahashi (1979) ได้ศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตในประเทศไทย: การวิเคราะห์ทางด้านเศรษฐกิจ-สังคม” (Quality of Life in Thailand: A Socio-Economic Analysis) โดยเก็บข้อมูลจากจังหวัดต่างๆ 70 จังหวัด มาวิเคราะห์ตามปัจจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 16 ปัจจัย ได้แก่ องค์ประกอบทั่วไป การบริการชุมชน ศาสนา เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม อุบัติเหตุทางจราจร ภาวะเจริญพันธุ์ การใช้แรงงานเด็ก การอุตสาหกรรม การคมนาคม การศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาวการณ์ตาย อาชญากรรม การเคลื่อนย้ายทางประชากร ผู้สูงอายุ และสุขภาพอนามัย ได้นำปัจจัยเหล่านี้มาหาค่าบ่งชี้ว่า

จังหวัดไหนมีค่าดัชนีสูงที่สุด-ต่ำที่สุด ผลการวิจัยพบว่า จังหวัดตราดและจังหวัดจันทบุรี เป็นจังหวัดที่มีค่าดัชนีคุณภาพชีวิตสูงที่สุด ส่วนจังหวัดที่มีค่าดัชนีต่ำที่สุด คือจังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดพิจิตร และพบว่าจังหวัดที่มีค่าดัชนีคุณภาพชีวิตสูงๆ นั้นมักจะมีรายได้ประชากรสูง เป็นเมืองที่เจริญหรือเป็นเมืองตากอากาศ ส่วนจังหวดที่มีค่าดัชนีคุณภาพชีวิตที่ต่ำมักจะมีสภาพแวดล้อมไม่ดีมีภาวะเจริญพันธุ์สูง และมีการศึกษาต่ำ

ศักดิ์ชัย ทวีศักดิ์ (2531) ได้ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตโดยได้ศึกษาจากประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 264 ครอบครัว ผลการศึกษาทำให้ทราบปัจจัยที่ประชาชนรับรู้ว่ามีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิต เรียงตามลำดับ ได้แก่ รายได้ ชีวิตครอบครัว ที่อยู่อาศัย การมีงานทำ สุขภาพอนามัย อุปกรณ์เครื่องใช้ภายในบ้าน อุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ การสาธารณูปโภค อาหาร การศึกษา การมีคุณธรรม ความสัมพันธ์กับเพื่อน และสังคม ที่ดินประกอบอาชีพ การประหยัด การไม่มีหนี้สิน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และการพักผ่อนหย่อนใจ

ชิดชัย ไชยรัตน์ (2536) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชากรในชนบท การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิต ระดับความพึงพอใจในคุณภาพชีวิต และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของประชากรในชนบท ตามปัจจัยที่เป็นตัวชี้วัดถึงคุณภาพชีวิต 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านสุขภาพกาย,สุขภาพจิต และความมั่นคงในครอบครัวหรือชีวิตสมรส และปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต ได้แก่ รายได้ ระดับการศึกษา ความเชื่อทางศาสนา ทรัพย์สิน ภาวะผู้นำ องค์การทางสังคมและการติดต่อกับชุมชนภายนอก โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive) จาก 3 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านนาหนำ บ้านโพนธาตุ และบ้านห้วยสูน อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยสุ่มตัวอย่างครอบครัวละ 1 คน จำนวน 200 ครอบครัว และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

จากการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจในชีวิตของประชากรทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านสุขภาพกาย ด้านสุขภาพจิต และระดับความมั่นคงมั่นคงในครอบครัวและชีวิตสมรส ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ส่วนปัจจัยที่ทำให้คุณภาพชีวิตของประชากรในชนบทดีขึ้น ประกอบ รายได้และความเชื่อทางศาสนา ส่วนปัจจัยอื่นแม้จะมีส่วนในการทำให้ชีวิตดีขึ้นบ้าง แต่ความสามารถในการอธิบายสำหรับในการศึกษาครั้งนี้ยังน้อย ซึ่งต้องมีการศึกษาและปรับปรุงต่อไป ดังนั้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในชนบทควรจะเน้นหนักหรือให้ความสำคัญกับรายได้, ความเชื่อทางศาสนา และปัจจัยทางสังคม โดยหารูปแบบในการพัฒนาตามแนวทางนี้

กฤติกา อำไพ (2545) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพเศรษฐกิจและสังคมของหมู่บ้านที่เป็นสมาชิกกับไม่เป็นสมาชิกในโครงการหมู่บ้าน ปตท. พัฒนา จังหวัดพิษณุโลก วัตถุประสงค์หลักเพื่อเปรียบเทียบสภาพเศรษฐกิจและสังคม และเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของครัวเรือนระหว่างครัวเรือนที่เป็นสมาชิก กับครัวเรือนที่ไม่เป็นสมาชิก ผลการศึกษาพบว่า หมู่บ้านที่เป็นสมาชิกโครงการหมู่บ้าน ปตท.พัฒนามีลักษณะสภาพทางสังคมดีกว่าหมู่บ้านที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการฯ และรายได้ต่อครัวเรือนของสมาชิกสูงกว่าครัวเรือนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกโครงการฯ จากการวัดการกระจายรายได้โดยใช้สัมประสิทธิ์จินิเป็นดัชนีในการวัดพบว่า หมู่บ้านที่เป็นสมาชิก ปตท. พัฒนามีค่าสัมประสิทธิ์จินิน้อยกว่าหมู่บ้านที่ไม่เป็นสมาชิก สรุปได้ว่าโครงการหมู่บ้าน ปตท. พัฒนามีส่วนช่วยลดการกระจายรายได้ของครัวเรือน สมควรได้รับการสนับสนุนให้จัดตั้งในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตสรุปได้ดังนี้ คือ เพศ การศึกษา อายุ ศาสนา สภาพเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ทรัพย์สิน ที่อยู่อาศัย สุขภาพอนามัย เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน อุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ ความสัมพันธ์กับเพื่อน ที่ดิน และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และการพักผ่อนหย่อนใจ ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากมีข้อจำกัดด้วยระยะเวลา ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้เลือกเฉพาะปัจจัยที่ผู้ศึกษาพิจารณาเห็นถึงความสำคัญ จึงได้แบ่งปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ การศึกษา และอาชีพ 2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่ การกู้เงิน การออมเงิน และการเข้าร่วมประชุมอบรม 3) ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ รูปแบบการจัดสรรที่ดิน ปริมาณน้ำ และสภาพมลพิษในอากาศ และน้ำ

สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานที่ 1

H_0 ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

H_1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

สมมติฐานที่ 2

H_0 ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

H_1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

สมมติฐานที่ 3

H_0 ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

H_1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

สมมติฐานที่ 4

H_0 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

H_1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

สมมติฐานที่ 5

H_0 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

H_1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

สมมติฐานที่ 6

H_0 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

H_1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สมมติฐานที่ 7

H_0 ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

H_1 ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

สมมติฐานที่ 8

H_0 ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

H_1 ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

สมมติฐานที่ 9

H_0 ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

H_1 ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง กำหนดขึ้นจากเครื่องชีวัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) 8 หมวด (กรมการพัฒนาชุมชน, 2542: 2) และกำหนดคุณภาพชีวิตเป็น 3 ด้าน 1) ด้านเศรษฐกิจ 2) ด้านสุขภาพอนามัย และ 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ภาพที่ 2)

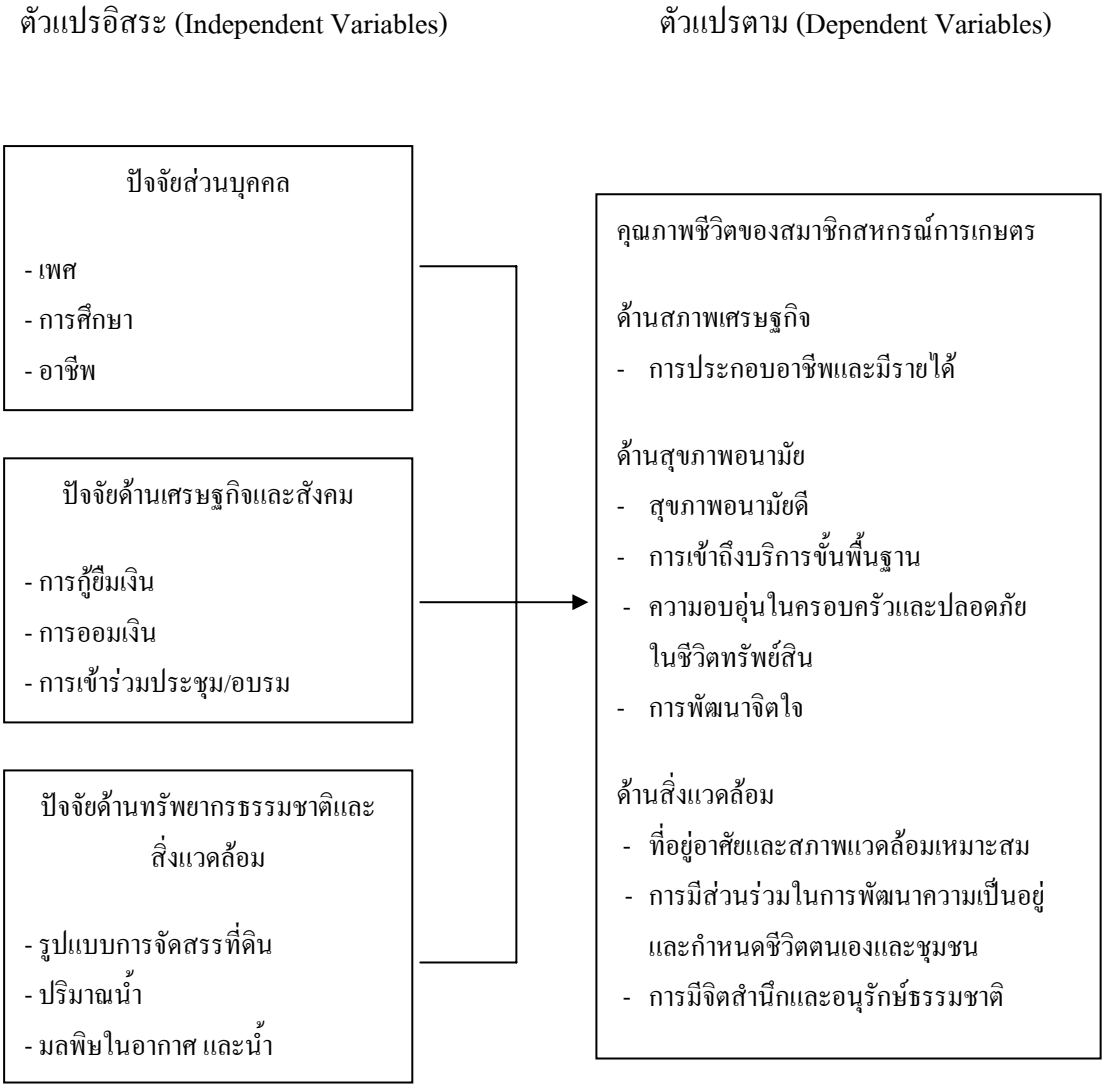

ภาพที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต โดยใช้เกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานจำแนกตามหมวด

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

จากการตรวจสอบเอกสารและทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จะพิจารณาปัจจัย 3 ด้าน รายละเอียดตลอดจนเหตุผลสนับสนุนปัจจัยที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย

1. เพศ ความแตกต่างกันของเพศ มีผลต่อคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน งานในภาคการเกษตรบางประเภทจำเป็นต้องใช้แรงงานที่หนักกว่า เช่น ทำไร่ ทำนา แต่ในบางประเภทจำเป็นต้องใช้ความระเอียดรอบคอบ ความประณีตมาก ดังนั้นความแตกต่างของเพศมีผลต่อรายได้ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพ นำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ (X) ประกอบด้วย
เพศหญิง แทนค่าเป็น 0
เพศชาย แทนค่าเป็น 1

2. การศึกษา ประชากรที่ได้รับการศึกษานั้น จะช่วยให้คุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานดีขึ้น เนื่องจากการศึกษาจะช่วยให้บุคคลรู้จักใช้ความรู้ ความคิดของตนแก้ไขปัญหาการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม รู้จักป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ รักษาอนามัยของครอบครัวดีขึ้น และมีผลดีต่อสุขภาพจิต คือ ทำให้สามารถปรับตัวเมื่อเกิดปัญหา รู้ขอบเขตความต้องการของตน มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น รับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น นอกจากนี้การศึกษายังช่วยเสริมสร้างโอกาสในการได้มาซึ่งรายได้เพื่อนำไปจัดหาปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น และยังช่วยเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคม ลดช่องว่างความแตกต่างในเรื่องชนชั้นให้น้อยลงอีกด้วย ศุภางค์ และ วิศนี, 2538 (อ้างถึง อนุศักดิ์, 2544: 182; สมจิตต์ และ นิภา, 2525: 110 อ้างถึง สุมาลี, 2541: 18; เสาวนีย์, 2533: 13)

ตัวแปรอิสระ (X) ประกอบด้วย
มีการศึกษา แทนค่าเป็น 0
ไม่มีการศึกษา แทนค่าเป็น 1

3. อาชีพ ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็น งานในภาคการเกษตร และงานนอกภาคการเกษตร การได้รับผลตอบแทนจากการทำงานที่ดีจะทำให้คุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานดีขึ้น

ตัวแปรอิสระ (X) ประกอบด้วย
อาชีพนอกภาคการเกษตรกรรมเป็นหลัก แทนค่าเป็น 0
อาชีพในภาคการเกษตรกรรมเป็นหลัก แทนค่าเป็น 1

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ ประกอบด้วย

1. การกู้ยืมเงิน ในการศึกษานี้แบ่งเป็น มีการกู้ยืมเงิน และไม่มีการกู้ยืมเงิน ทั้งนี้มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต สะท้อนให้เห็นรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นทุกเดือนในการชำระหนี้ของสมาชิก ในทางตรงข้ามการกู้ยืมเงินทำให้สมาชิกมีโอกาสในการลงทุนมากขึ้น มีผลทำให้รายได้เพิ่มขึ้น สามารถยกระดับ คุณภาพชีวิตของตนเองให้สูงขึ้นได้

ตัวแปรอิสระ (X) ประกอบด้วย
มีการกู้ยืมเงิน แทนค่าเป็น 0
ไม่มีการกู้ยืมเงิน แทนค่าเป็น 1

2. การออม สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ได้ให้บริการเกี่ยวกับการรับฝากเงินจากสมาชิกในเขตโครงการ

ตัวแปรอิสระ (X) ประกอบด้วย
สมาชิกที่มีการฝากเงินไว้กับสหกรณ์หุบกะพง แทนค่าเป็น 0
สมาชิกที่ไม่มีการฝากเงินไว้กับสหกรณ์หุบกะพง แทนค่าเป็น 1

3. การเข้าร่วมการประชุม/อบรม/ส่งเสริมอาชีพของสมาชิกสหกรณ์ โดยสหกรณ์การเกษตรเป็นผู้จัดขึ้น เป็นการเพิ่มความรู้ และขีดความสามารถในการประกอบอาชีพของสมาชิก มีผลต่อการประกอบอาชีพ นำมาซึ่งรายได้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์

ตัวแปรอิสระ (X) ประกอบด้วย
เข้าร่วมประชุม/อบรม แทนค่าเป็น 0
ไม่เข้าร่วมประชุม/อบรม แทนค่าเป็น 1

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. รูปแบบการจัดสรรที่ดิน แบ่งสมาชิกออกเป็น 2 กลุ่ม

1.1 สมาชิกสหกรณ์ที่ได้รับการจัดสรรที่ดิน หมายถึงครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ดั้งเดิมหรือเป็นลูกหลานของสมาชิกสหกรณ์เดิม แล้วมาสมัครเข้าเป็นสมาชิกใหม่เมื่อมีครอบครัว ที่ดินที่ได้รับก็จะแบ่งจากสมาชิกเดิม ไม่ได้รับการจัดสรรที่ดินใหม่เนื่องจากปัจจุบันที่ดินได้ถูกจัดสรรไปหมดแล้ว รูปแบบการจัดสรรที่ดิน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1.1 แปลงเกษตรชลประทาน-โดยในโครงการฯ ได้จัดให้มีระบบชลประทานเข้าถึงพื้นที่เพื่อให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกพืช ผัก และปลูกบ้านพักอาศัย

1.1.2 แปลงเกษตรน้ำฝน-ให้เกษตรกรทำประโยชน์ในแปลงเกษตรน้ำฝน โดยการปลูกพืชทนแล้ง ไม้ยืนต้นต่างๆ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ในรอบปี

1.2 สมาชิกที่ไม่ได้รับการจัดสรรที่ดิน หมายถึงสมาชิกที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพระราชดำริหุบกะพง หรือบริเวณใกล้เคียง ที่มาสมัครสมาชิกในภายหลัง ไม่ได้รับที่ดินจัดสรรแต่ยังมีสิทธิได้รับสวัสดิการต่างๆ ของสหกรณ์ รวมถึงเงินปันผลตามจำนวนหุ้นของสมาชิกไม่แตกต่างกับสมาชิกที่ได้รับที่ดิน

ตัวแปรอิสระ (X) ประกอบด้วย

ได้รับการจัดสรรที่ดินแปลงเกษตรชลประทาน	แทนค่าเป็น	0
ได้รับการจัดสรรที่ดินแปลงเกษตรน้ำฝน	แทนค่าเป็น	1
ไม่ได้รับการจัดสรรที่ดิน	แทนค่าเป็น	2

2. ปริมาณน้ำ สมาชิกสหกรณ์ได้รับน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ มีผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิก

ตัวแปรอิสระ (X) ประกอบด้วย

เพียงพอ	แทนค่าเป็น	0
ไม่เพียงพอ	แทนค่าเป็น	1

3. มลพิษในอากาศ และน้ำ บริเวณที่พักอาศัย ของสมาชิกสหกรณ์ ทั้งนี้มลพิษมีผลต่อสภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกสหกรณ์

ตัวแปรอิสระ (X) ประกอบด้วย
มีมลพิษในอากาศ และน้ำ แทนค่าเป็น 0
ไม่มีมลพิษในอากาศ และน้ำ แทนค่าเป็น 1

ตัวแปรตาม

จากการตรวจสอบเอกสารและทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัย กำหนดตัวแปรตามโดยแบ่งคุณภาพชีวิตเป็น 3 ด้าน และแยกพิจารณาเป็นหมวดได้ดังนี้

1. คุณภาพชีวิตด้านสภาพเศรษฐกิจ
   หมวดที่ 5 ประชาชนมีการประกอบอาชีพ และมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

2. คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย
   หมวดที่ 1 ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดี
   หมวดที่ 3 ประชาชนเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต
   หมวดที่ 4 ประชาชนมีความอบอุ่นในครอบครัว และมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต
   หมวดที่ 7 ประชาชนมีการพัฒนาจิตใจของตนเองได้ดีขึ้น

3. คุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
   หมวดที่ 2 ประชาชนมีที่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
   หมวดที่ 6 ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นอยู่และกำหนดชีวิตของตนเอง
   หมวดที่ 8 ประชาชนมีจิตสำนึกและร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง ใช้วิธีการศึกษาดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำนวน 426 ราย โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากเกณฑ์ต่อไปนี้ (ยุทธ์, 2546)

ใช้กลุ่มตัวอย่าง 15 - 30% ถ้าจำนวนประชากร มีเพียงหลักร้อย

ใช้กลุ่มตัวอย่าง 10 - 15% ถ้าจำนวนประชากร มีเพียงหลักพัน

ใช้กลุ่มตัวอย่าง 5 - 10% ถ้าจำนวนประชากร มีเพียงหลักหมื่น

จากเกณฑ์พบว่าจำนวนสมาชิกสหกรณ์มีจำนวน 426 ราย ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ร้อยละ 20 คิดเป็น 85.2 ดังนั้นผู้วิจัยขอใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 90 ราย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมมาเพื่อการศึกษาประกอบด้วย ข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จากการสำรวจและสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง ในพื้นที่โครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หุบกะพง จำนวน 90 ราย สหกรณ์หุบกะพงได้แบ่งสมาชิกออกเป็น 12 กลุ่มตามที่อยู่อาศัย โดยในแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกที่ได้รับการจัดสรรที่ดินและไม่ได้รับการจัดสรรที่ดินอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ทั้งนี้อยู่ที่การประชุมของหัวหน้ากลุ่มว่าจะรับสมาชิกที่เข้าใหม่เป็นสมาชิกกลุ่มใด บ้านพักของกลุ่มเดียวกันจะอยู่บริเวณเดียวกัน แบ่ง

ได้ดังนี้ กลุ่มที่ 1 อาศัยอยู่ที่ซอยที่ 1 กลุ่มที่ 2 อาศัยอยู่ที่ซอยที่ 2 กลุ่มที่ 3 อาศัยอยู่ที่ซอยที่ 3 กลุ่มที่ 4 อาศัยอยู่ที่ซอยที่ 4 กลุ่มที่ 5 อาศัยอยู่ที่ซอยที่ 5 กลุ่มที่ 6 ถึง 8 เป็นกลุ่มที่เป็นสมาชิกสมทบ จะพักอาศัยที่ชะอำ กลุ่มที่ 9 อาศัยอยู่ถัดจากซอยที่ 5 ลงมา กลุ่มที่ 10 และ 11 อาศัยอยู่ที่เขาโป่ง และกลุ่มที่ 12 อาศัยอยู่ที่หน้าวัดหุบกะพง (ภาพที่ 3)

โดยกลุ่มที่ 1 ถึง กลุ่มที่ 6 จะเก็บแบบสอบถามกลุ่มละ 8 ชุด กลุ่มที่ 7 ถึง 12 จะเก็บแบบสอบถาม กลุ่มละ 7 ชุด รวมเป็น 90 ชุด เก็บข้อมูลในด้านต่างๆ แบ่งเป็น ข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกผู้ให้สัมภาษณ์ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และข้อมูลที่ใช้วัดคุณภาพชีวิตโดยใช้เกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาใช้แบบสอบถามชนิดปลายปิดและปลายเปิด แบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกผู้ให้สัมภาษณ์ และสมาชิกในครัวเรือน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนสมาชิกที่ใช้แรงงานได้ในครัวเรือน อาชีพหลักของสมาชิก

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ รวมถึงปัญหาต่างๆในการประกอบอาชีพ รายได้ หนี้สิน การออม ที่ดินที่ได้รับการจัดสรร ปริมาณน้ำ รวมถึงปัญหาต่างๆ ในการใช้น้ำจากระบบชลประทาน มลพิษในอากาศ และน้ำ การเข้าร่วมประชุม/อบรม/ส่งเสริม และความต้องการในการส่งเสริมอาชีพ

ตอนที่ 3 ข้อมูลที่ใช้วัดคุณภาพชีวิต โดยกำหนดเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ไว้ 8 หมวด ประกอบด้วย 39 ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้ (กรมการพัฒนาชุมชน,2542: 2)

หมวดที่ 1 ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดี

หมวดที่ 2 ประชาชนมีที่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

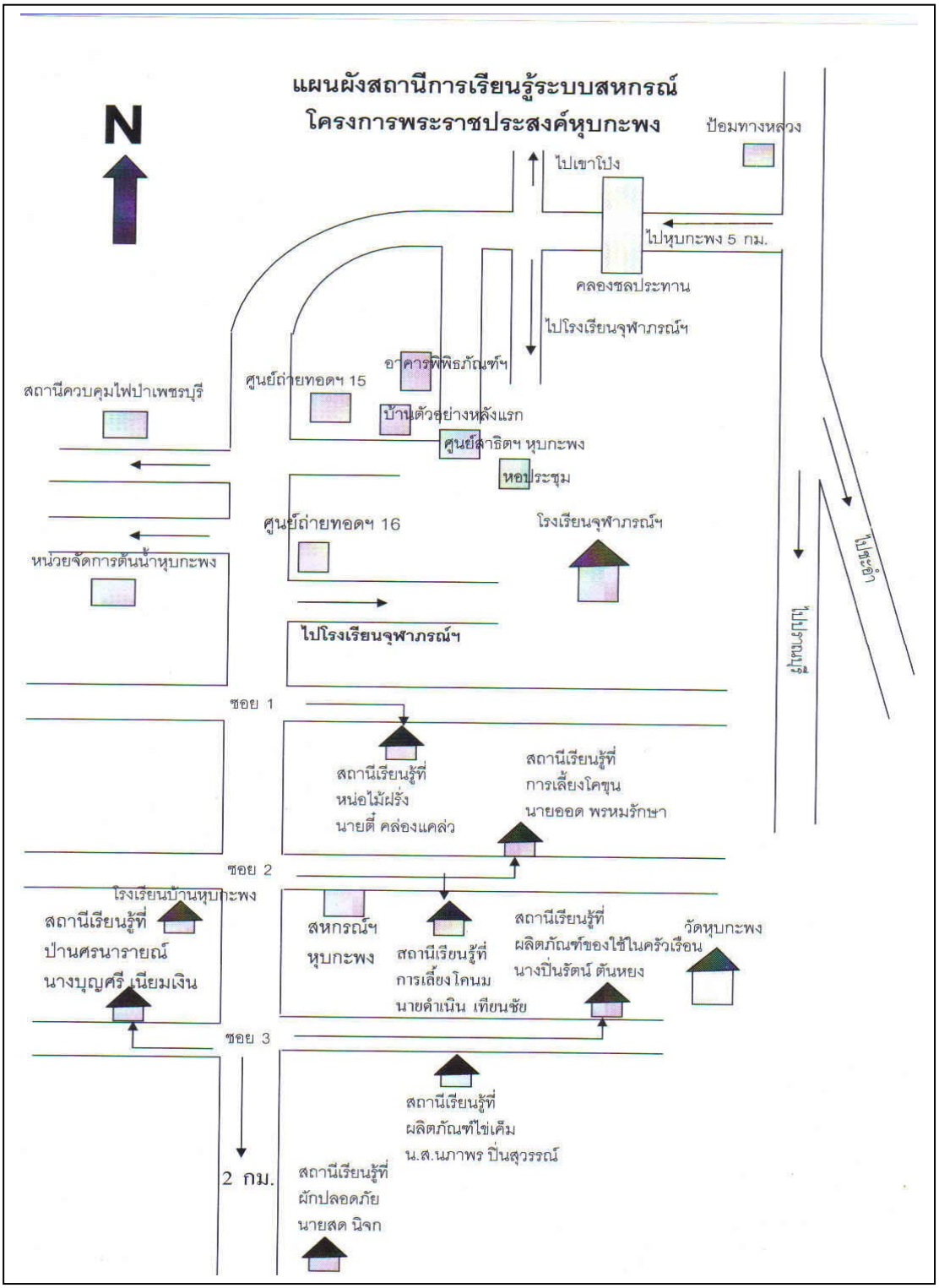

ภาพที่ 3 แผนผังสถานีการเรียนรู้ระบบสหกรณ์ โครงการพระราชประสงค์หุบกะพง
ที่มา: ศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง (2548)

หมวดที่ 3 ประชาชนเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต

หมวดที่ 4 ประชาชนมีความอบอุ่นในครอบครัว และมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และ

หมวดที่ 5 ประชาชนมีการประกอบอาชีพ และมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดที่ 6 ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นอยู่และกำหนดชีวิตของตนเอง

หมวดที่ 7 ประชาชนมีการพัฒนาจิตใจของตนเองได้ดีขึ้น

หมวดที่ 8 ประชาชนมีจิตสำนึกและร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่างๆ ของรัฐและเอกชนที่ได้เก็บรวบรวมไว้ เช่น กรมส่งเสริมสหกรณ์การเกษตร ศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง สหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี และจากเว็บไซด์ เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาแต่ละวัตถุประสงค์แตกต่างกัน ดังนั้นผู้ศึกษาแบ่งวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1

เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง ผู้ศึกษาขอนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

วัตถุประสงค์ที่ 2 และวัตถุประสงค์ที่ 3

วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพงใช้ทฤษฎีความจำเป็นขั้นพื้นฐาน และแนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิต ใช้แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 3 มีคำถามจำนวน 8 หมวด ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ไว้ว่าต้องผ่านหมดจึงจะมีคุณภาพชีวิตที่ดี เนื่องจากการที่จะกล่าวว่าประชาชนมีคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานที่ดีได้ก็ต่อเมื่อประชาชนในครอบครัวหรือ ในชุมชนนั้นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่บรรลุเกณฑ์ความจำเป็น พื้นฐานครบถ้วนทุกประการ ซึ่งเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานในที่นี้หมายถึงความจำเป็นขั้นต่ำสุดที่ทุกคนในครอบครัว หรือชุมชนควรจะมีหรือควรจะเป็นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติตามสมควร (กรมการพัฒนาชุมชน, 2542: 1)

คุณภาพชีวิต	ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน
ผ่านเกณฑ์	ผ่านหมด
ไม่ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่าน 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป

จากนั้นใช้สถิติในการวิเคราะห์โดยใช้ค่า ไคสแควร์ หรือไคกำลังสอง (chi – square -χ^2) ทดสอบคุณสมบัติของปัจจัยด้านต่างๆ

การวิเคราะห์ไคกำลังสองแบบสองทาง (Chi-square two way classification test of independence) ใช้ทดสอบสมมติฐาน เพื่อทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยมีสูตรคำนวณดังนี้ (ประคอง, 2541)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^{r}\sum_{j=1}^{c}\frac{(X_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

เมื่อ

Xi j = ความถี่ที่สังเกตได้ ในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j

Ei j = ความถี่ที่คาดหวัง ในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j ได้มาจากสูตร

$$\frac{\text{(ผลรวมของแถว) (ผลรวมของคอลัมน์)}}{\text{ผลรวมทั้งหมด}}$$

χ^2 = ไคกำลังสอง

i = แถวที่ i

j = คอลัมน์ที่ j

r = จำนวนแถวหรือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

c = จำนวนคอลัมน์หรือจำนวนประเภทกลุ่มตัวอย่าง

df = $(c - 1) - (r - 1)$

โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 หรือที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งไคสแควร์เป็นสถิติใช้ทดสอบข้อมูลที่อยู่ในรูปความถี่ เพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับอัตราส่วนของลักษณะที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา หรือทดสอบความอิสระระหว่างตัวแปร (ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน) หรือลักษณะที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาทั้ง 2 ลักษณะ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง” ครั้งนี้ ได้ทำการสุ่มเลือกตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำนวน 90 ราย จากประชากรทั้งหมด 426 ราย โดยนำเสนอผลการศึกษา แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
ส่วนที่ 2 สภาพเศรษฐกิจ และสังคม
ส่วนที่ 3 คุณภาพชีวิตของ กลุ่มตัวอย่าง
ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า สมาชิกที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยที่สมาชิกเพศชายมีจำนวนมากกว่าเพศหญิงอยู่ 2 คน สมาชิกส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 60 ปี อายุเฉลี่ยของสมาชิกประมาณ 55.8 ปี สถานภาพสมรสแล้ว มีเพียง ร้อยละ 11.11 ของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้นที่เป็นโสด ด้านการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษา แต่ทั้งนี้สมาชิกสหกรณ์ที่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษามีถึง ร้อยละ 68.89 ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ยังมีสมาชิกบางส่วนที่จบการศึกษาสูงถึงระดับปริญญาโท ด้านจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 1-3 คน จำนวนสมาชิกโดยเฉลี่ย 3.41 คนต่อครัวเรือน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่สามารถทำงานได้ส่วนใหญ่ก็มีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 1-3 คน โดยจำนวนสมาชิกโดยเฉลี่ยที่สามารถทำงานได้ 2.87 คนต่อครัวเรือน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์		จำนวนคน (คน)	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		46	51.11
หญิง		44	48.89
	รวม	90	100.00
อายุ			
31-40 ปี		12	13.33
41-50 ปี		21	23.33
51-60 ปี		22	24.45
มากกว่า 60 ปี		35	38.89
	รวม	90	100.00
เฉลี่ย 55.83 ปี			
สถานภาพ			
โสด		10	11.11
สมรส		67	74.44
ม่าย/หย่าร้าง		13	14.45
	รวม	90	100.00
การศึกษา			
ไม่ได้รับการศึกษา		8	8.89
ได้รับการศึกษา			
ประถมศึกษา		62	68.89
มัธยมศึกษา		12	13.34
ปวส./ปวช.		2	2.22
ปริญญาตรี		2	2.22
ปริญญาโท		4	4.44
รวมสมาชิกที่ได้รับการศึกษา		82	91.11
	รวม	90	100.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์		จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน			
1 – 3 คน		57	63.33
4 – 5 คน		26	28.89
5 คนขึ้นไป		7	7.78
	รวม	90	100.00
เฉลี่ย 3.41 คน/ครัวเรือน			
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่สามารถทำงานได้			
1 – 3 คน		76	84.44
4 – 5 คน		12	13.33
5 คนขึ้นไป		2	2.23
	รวม	90	100.00
เฉลี่ย 2.87 คน/ครัวเรือน			

สภาพเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

การประกอบอาชีพ

การประกอบอาชีพหลักของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ประกอบอาชีพหลักในภาคการเกษตร มากกว่านอกภาคการเกษตรในจำนวนที่แตกต่างกันมาก โดยสมาชิกที่ประกอบอาชีพหลักในภาคการเกษตรมีถึง ร้อยละ 86.67 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แบ่งเป็นทำไร่ ร้อยละ 41.11 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมา เลี้ยงสัตว์ ทำสวน ทำนา ตามลำดับ อาชีพนอกภาคการเกษตร ส่วนใหญ่สมาชิกสหกรณ์ประกอบอาชีพ รับจ้าง ค้าขาย และอื่นๆ เช่น รับราชการ และธุรกิจส่วนตัว (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 อาชีพหลักของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ประเภทอาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในภาคการเกษตร		
ทำสวน	14	15.56
ทำนา	10	11.11
ทำไร่	37	41.11
เลี้ยงสัตว์	17	18.89
รวมอาชีพในภาคการเกษตร	78	86.67
นอกภาคการเกษตร		
รับจ้าง	8	8.89
ค้าขาย	2	2.22
อื่นๆ เช่น รับราชการ ธุรกิจส่วนตัว	2	2.22
รวมอาชีพนอกภาคการเกษตร	12	13.33
รวม	90	100.00

การเพาะปลูก

การเพาะปลูกผลผลิตของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากสมาชิกมีการเพาะปลูกพืชหลายชนิดที่แตกต่างกันในแต่ละครัวเรือน จึงให้แต่ละครัวเรือนสามารถตอบคำถามได้มากกว่า 1 คำตอบ จากแบบสอบถาม พบว่า การเพาะปลูกในครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นไม้ผล ร้อยละ 66.67 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เนื่องจากสมาชิกที่ได้รับการจัดสรรที่ดินหลายๆแปลง นิยมปลูกไม้ผลเพื่อเป็นการจับจองที่ดิน รองลงมาเป็นพืชไร่ พืชผัก ไม้ยืนต้น และทำนา ตามลำดับ สมาชิกสหกรณ์บางครัวเรือน มีการเพาะปลูกครบทุกประเภท แต่ทั้งนี้มีถึง ร้อยละ 8.89 ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เพาะปลูกอะไรเลย (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 การเพาะปลูกของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ประเภท	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พืชผัก	30	33.33
พืชไร่	46	51.11
ไม้ผล	60	66.67
ไม้ยืนต้น	28	31.11
ทำนา	17	18.89
ไม่มีการเพาะปลูก	8	8.89
รวม	189	-

หมายเหตุ: สมาชิกตัวอย่างสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

การเพาะปลูกพืชผักของสมาชิกในครัวเรือน ของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 26.67 ของกลุ่มตัวอย่างที่ปลูกพืชผัก ปลูกผักชี รองลงมาเป็นต้นหอม มะเขือเทศ แตงกวา ถั่วฝักยาว ผักบุ้ง ผักคะน้า และมะกรูด ตามลำดับ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 การเพาะปลูกพืชผักของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ประเภทผัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผักชี	8	26.67
ต้นหอม	6	20.00
มะเขือเทศ	4	13.33
แตงกวา	4	13.33
ถั่วฝักยาว	2	6.67
ผักบุ้ง	2	6.67
ผักคะน้า	2	6.67
มะกรูด	1	3.33
รวม	30	100.00

หมายเหตุ: สมาชิกตัวอย่างสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

การเพาะปลูกพืชไร่ของสมาชิกในครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 26.09 ของกลุ่มตัวอย่างที่ปลูกพืชไร่ ปลูกมะนาว รองลงมาเป็นกล้วย ป่านศรนารายณ์ มันสำปะหลัง กระเจี๊ยบแดง แตงโม มะขามเทศ และสัปปะรด ตามลำดับ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 การเพาะปลูกพืชไร่ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ประเภทพืชไร่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มะนาว	12	26.09
กล้วย	9	19.57
ป่านศรนารายณ์	9	19.57
มันสำปะหลัง	6	13.03
กระเจี๊ยบแดง	3	6.52
แตงโม	3	6.52
มะขามเทศ	2	4.35
สัปปะรด	2	4.35
รวม	46	100.00

หมายเหตุ: สมาชิกตัวอย่างสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

การเพาะปลูกไม้ผลของสมาชิกในครัวเรือน ของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 50.00 ของกลุ่มตัวอย่างที่ปลูกไม้ผล ปลูกมะม่วง รองลงมาเป็นมะพร้าว ขนุน มะม่วงหินมะพานต์ ชมพู่ ฝรั่ง มะละกอ และมะปราง ตามลำดับ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 การเพาะปลูกไม้ผลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ประเภทไม้ผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มะม่วง	30	50.00
มะพร้าว	12	20.00
ขนุน	8	13.32
มะม่วงหินมะพานต์	6	10.00
ชมพู่	1	1.67

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ประเภทไม้ผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฝรั่ง	1	1.67
มะละกอ	1	1.67
มะปราง	1	1.67
รวม	60	100.00

หมายเหตุ: สมาชิกตัวอย่างสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

การเพาะปลูกไม้ยืนต้นของสมาชิกในครัวเรือน ของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 46.43 ของกลุ่มตัวอย่างที่ปลูกไม้ยืนต้น ปลูกยูคาลิปตัส รองลงมาเป็นสะเดา ประดู่ สน ต้นสัก และมะขาม ตามลำดับ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 การเพาะปลูกไม้ยืนต้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ประเภทไม้ยืนต้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยูคาลิปตัส	13	46.43
สะเดา	6	21.42
ประดู่	4	14.28
สน	3	10.71
สัก	1	3.58
มะขาม	1	3.58
รวม	28	100.00

หมายเหตุ: สมาชิกตัวอย่างสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

การเลี้ยงสัตว์

การเลี้ยงสัตว์ของสมาชิกในครัวเรือน ของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 21.88 ของกลุ่มตัวอย่างที่เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงวัวพันธุ์ รองลงมาเป็นไก่ชน ไก่พันธุ์ วัวขุน วัวพื้นเมือง ปลา เป็ดไข่ เป็ดเนื้อ และวัวนม ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 การเลี้ยงสัตว์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ประเภทสัตว์เลี้ยง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไก่เนื้อ	2	6.25
ไก่พันธุ์	4	12.50
ไก่ชน	5	15.63
เป็ดไข่	1	3.12
เป็ดเนื้อ	1	3.12
วัวพันธุ์และวัวขุน	11	34.38
วัวพื้นเมือง	4	12.50
วัวนม	1	3.12
ปลา	3	9.38
รวม	32	100.00

หมายเหตุ: สมาชิกสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ปัญหาในการประกอบอาชีพ

ปัญหาในการประกอบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์ ปัญหาหลักส่วนใหญ่ร้อยละ 33.33 คือ ขาดเงินทุนหมุนเวียน และสภาพดินฟ้าอากาศไม่อำนวย รองลงมาขาดแรงงาน ขาดความรู้และทักษะ ขาดการส่งเสริมอาชีพอื่นๆ เช่น ขาดน้ำ ขาดพันธุ์พืช และไม่มีตลาดรองรับสินค้าตามลำดับ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ปัญหาในการประกอบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ประเภทปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขาดเงินทุนหมุนเวียน	30	33.33
ขาดแรงงาน	9	10.00
สภาพดินฟ้าอากาศไม่อำนวย	30	33.33
ขาดความรู้และทักษะ	7	7.78
ขาดการส่งเสริมอาชีพ	7	7.78
อื่นๆ เช่น ขาดน้ำ ขาดพันธุ์พืช ไม่มีตลาดรองรับสินค้า	7	7.78
รวม	90	100.00

รายได้จากการประกอบอาชีพ

รายได้จากการประกอบอาชีพหลัก ของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ รายได้ของสมาชิกที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษานี้ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.55 ของกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท/คน รองลงมามีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,000-10,000 บาท/คน และมีรายได้มากกว่า 10,000 บาท/คน โดยรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ปริมาณ 5,650.65 บาท/คน (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 รายได้ต่อเดือนจากการประกอบอาชีพหลักของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

รายได้จากการประกอบอาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท/คน	78	75.55
5,001-10,000 บาท/คน	7	10.00
มากกว่า 10,000 บาท/คน	5	8.89
รวม	90	100.00
รายได้เฉลี่ย 5,650.65 บาท/คน		

หนี้สินของสมาชิกสหกรณ์

ภาวะหนี้สินของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีหนี้สินจากการกู้เงินเพื่อมาใช้จ่ายในการอุปโภคและบริโภค ร้อยละ 77.78 ของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ภาวะหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ภาวะหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีการกู้เงิน	70	77.78
ไม่มีการกู้เงิน	20	22.22
รวม	90	100.00

การกู้เงิน

การใช้บริการแหล่งเงินกู้ของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ พบว่า กู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ร้อยละ 57.14 ของกลุ่มตัวอย่างที่กู้เงิน เป็นสัดส่วนที่มากกว่าการกู้เงินจากสถาบันการเงินต่างๆ รองลงมาเป็นกองทุนหมู่บ้าน ธนาคารเกษตรและสหกรณ์ อื่นๆ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน และ พ่อแม่ญาติพี่น้อง ตามลำดับ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 การใช้บริการแหล่งเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำแนกตามประเภทแหล่งเงินกู้

ประเภทแหล่งเงินกู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด	40	57.14
ธนาคารเกษตรและสหกรณ์	5	7.14
ธนาคารออมสิน	2	2.86
ธนาคารพาณิชย์	3	4.29
กองทุนหมู่บ้าน	14	20.00
พ่อแม่ญาติพี่น้อง	2	2.86
อื่นๆ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ ,เครดิตยูเนียน	4	5.71
รวม	70	100.00

การออมเงินของสมาชิก

การออมเงินของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ฝากเงิน เนื่องจากเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพงจำกัด เพื่อรับเงินปันผลสิ้นปี แต่ยังมีถึงร้อยละ 18.89 ที่ไม่มีการฝากเงิน (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 การออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

การออมเงิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฝาก	73	81.11
ไม่ฝาก	17	18.89
รวม	90	100.00

การจัดสรรที่ดิน

การจัดสรรที่ดินของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ได้รับการจัดสรรที่ดินเป็นแปลงเกษตรน้ำฝน และแปลงเกษตรชลประทานในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน แต่ทั้งนี้มีถึง ร้อยละ 16.67 ที่ไม่ได้รับการจัดสรรที่ดิน เนื่องจากเป็นสมาชิกใหม่ แต่ทั้งนี้มีสมาชิกบางส่วนที่มีบรรพบุรุษเป็นสมาชิกดั้งเดิม จึงได้รับที่ดินเป็นมรกดในการประกอบอาชีพ 12 ราย (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ประเภทการจัดสรรที่ดินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ประเภทที่ดินที่ได้รับการจัดสรร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แปลงเกษตรน้ำฝน	37	41.11
แปลงเกษตรชลประทาน	38	42.22
ไม่ได้รับการจัดสรร	15	16.67
รวม	90	100.00

สิทธิการถือครองที่ดิน

การถือครองที่ดินตามสิทธิของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นของตนเอง แต่มีถึง ร้อยละ 3.33 ที่ไม่มีสิทธิในการถือครองที่ดิน เนื่องจาก ไม่ได้รับการจัดสรร และไม่มีบรรพบุรุษเป็นสมาชิกดั้งเดิม จึงไม่ได้รับมรดกในการจัดสรรที่ดิน (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 สิทธิการถือครองที่ดิน ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

สิทธิการถือครองที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ของตนเอง	87	96.67
ไม่มีสิทธิ	3	3.33
รวม	90	100.00

การถือครองที่ดิน

การถือครองที่ดินของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.37 ของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ถือครองที่ดินจำนวน 2 แปลง เนื่องจากสมาชิกยุคแรกๆ จะได้รับการจัดสรรที่ดิน รายละ สองถึงสามแปลงขึ้นไป ต่อมาเมื่อ สมาชิกมีจำนวนมากขึ้น ประกอบกับที่ดินมีจำนวนจำกัด จึงลดการจัดสรรที่ดินลงมาเหลือ รายละ 1 แปลง แต่ทั้งนี้เมื่อสมาชิกมีลูกหลานก็จะนำแปลงที่ได้รับมาจัดสรรเป็นมรดก ให้สมาชิกในรุ่นต่อไป (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 การถือครองที่ดินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำแนกตามแปลง

การถือครองที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การถือครองที่ดิน 1 แปลง	28	32.18
การถือครองที่ดิน 2 แปลง	56	64.37
การถือครองที่ดิน 2 แปลง ขึ้นไป	3	3.45
รวม	87	100.00

พื้นที่การถือครองที่ดิน

ขนาดพื้นที่การถือครองที่ดินของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่ถือครองที่ดินขนาดเนื้อที่ 11-20 ไร่ รองลงมาถือครองที่ดินขนาดเนื้อที่ มากกว่า 21 ไร่ และถือครองที่ดินขนาดเนื้อที่ 1-10 ไร่ ตามลำดับ โดยพื้นที่การถือครองที่ดินโดยเฉลี่ย 16.43 ไร่ (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 ขนาดพื้นที่การถือครอง ที่ดินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

พื้นที่การถือครองที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เนื้อที่ 1-10 ไร่	6	6.90
เนื้อที่ 11-20 ไร่	70	80.46
เนื้อที่ มากกว่า 21 ไร่	11	12.64
รวม	87	100.00
เฉลี่ย 16.43 ไร่		

ปริมาณน้ำที่ได้รับในการอุปโภค และบริโภค

ปริมาณน้ำของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ที่ได้รับในการอปุโภค และบริโภค ส่วนใหญ่ร้อยละ 87.78 ของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ตอบว่าเพียงพอ เนื่องจากระบบชลประทานมีการควบคุมระบบการใช้น้ำจากโรงสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 2 สถานีสูบ ทำให้มีกำลังในการสูบน้ำเพื่อแจกจ่ายได้อย่างเพียงพอ อีกทั้งยังซ่อมบำรุงโรงสูบน้ำให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติ และมีการจัดการระบบการใช้น้ำ การส่งน้ำให้กับสมาชิกสหกรณ์ที่ดี จากอ่างเก็บน้ำ 3 อ่าง คือ อ่างเก็บน้ำหุบกะพง อ่างเก็บน้ำห้วยทราย และอ่างเก็บน้ำห้วยแก้ว ซึ่งสามารถจุน้ำได้ประมาณ 1,000,000 ลบ.ม. เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ และส่วนราชการต่างๆ ในเขตโครงการหุบกะพงใช้เพื่อการอุปโภค บริโภค และเกษตรกรรม (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 ปริมาณน้ำที่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง ได้รับในการอุปโภค และบริโภค

ปริมาณน้ำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพียงพอ	79	87.78
ไม่เพียงพอ	11	12.22
รวม	90	100.00

ปัญหาในการใช้น้ำจากระบบชลประทาน

ปัญหาในการใช้น้ำจากระบบชลประทานของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ปัญหาหลักส่วนใหญ่ ร้อยละ 40 ของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง คือ ปริมาณน้ำไม่เพียงพอเนื่องจากคนต้องการใช้มาก ในบางช่วงเวลา เช่น เวลา 05:00 น ถึง 08:00 น และเวลา 17:00 น ถึง 19:00 น สมาชิกต้องการใช้น้ำปริมาณมากในเวลาพร้อมๆ กัน ทำให้แรงดันน้ำไม่พอในบางพื้นที่ มีปริมาณน้ำไหลน้อย รองลงมาเป็นท่อน้ำแตก เนื่องจากอยู่ใกล้ท่อจ่ายน้ำ หรืออีกกรณีหนึ่งคือ ท่อน้ำใช้มาเป็นระยะเวลานาน น้ำไหลไม่ถึงปลายทาง และปัญหาอื่นๆ เช่น เครื่องสูบน้ำเสีย ไม่เปิดน้ำให้ใช้ ลักลอบต่อท่อน้ำ และอ่างเก็บน้ำตนเองแตกร้าวไม่มีน้ำ ตามลำดับ (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ปัญหาในการใช้น้ำจากระบบชลประทานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ปริมาณน้ำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ท่อน้ำแตก	12	24.00
น้ำไหลไม่ถึงปลายทาง	8	16.00
ปริมาณน้ำไม่เพียงพอเนื่องจากคนต้องการใช้มาก	20	40.00
อ่างเก็บน้ำตนเองแตกร้าวไม่มีน้ำ	3	6.00
อื่นๆ: เครื่องสูบน้ำเสีย ไม่เปิดน้ำให้ใช้ ลักลอบต่อท่อน้ำ	7	14.00
รวม	50	100.00

มลพิษในอากาศและน้ำ

จากการศึกษา พบว่า มีมลพิษในอากาศ และน้ำ ถึงร้อยละ 15.56 เนื่องจากการเปลี่ยนสังคมชนบทไปสู่การเป็นสังคมเมืองมากขึ้น (ตารางที่ 23) ขณะเดียวกันก็เกิดความเสื่อมโทรมในสภาพแวดล้อม เกิดมลพิษในอากาศและน้ำ ทั้งแหล่งน้ำใต้ดินและบนดินเป็นผลเสียต่อสุขภาพและชีวิต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงมีพระราชดำริที่จะแก้ไขปัญหาอันเกิดแก่สภาพแวดล้อม จึงทรงศึกษาวิธีการแก้ไขอย่างประหยัดและถูกวิธี สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ เช่น การใช้ผักตบชวาช่วยกรองความสกปรกในน้ำเสีย การใช้น้ำดีขับไล่น้ำเสีย การใช้กังหันน้ำชัยพัฒนาเพื่อบำบัดน้ำเสีย การกำจัดขยะอย่างถูกวิธีเป็นต้น

ตารางที่ 23 สภาพมลพิษในอากาศ และน้ำ บริเวณที่พักอาศัยของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร หุบกะพง

มลพิษทางอากาศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีมลพิษในอากาศ และน้ำ	14	15.56
ไม่มีมลพิษในอากาศ และน้ำ	76	84.44
รวม	90	100.00

การเข้าร่วมประชุม/อบรม/ส่งเสริมการประกอบอาชีพ

การเข้าร่วมประชุม/อบรม/ส่งเสริมการประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ที่ทาง สหกรณ์จัดขึ้น พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 91.11 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเข้าร่วมการอบรม ตัวอย่างของการอบรม ได้แก่ สถานสงเคราะห์กลุ่มสะแก ได้ดำเนินงานตามโครงการต่างๆ เช่น โครงการสร้างชีวิตใหม่ให้สตรีชนบท โครงการฝึกอบรมประชาชนเพื่อส่งเสริมการพัฒนากลุ่มอาชีพ และยกระดับคุณภาพชีวิตแก่สมาชิกโครงการหมู่บ้านสหกรณ์หุบกะพง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดเพชรบุรี และโครงการศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียง ฯลฯ การดำเนินงานโครงการสร้างชีวิตใหม่ให้สตรีชนบท การดำเนินงานโครงการสร้างชีวิตใหม่ให้สตรีชนบทในปี 2549 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนให้กับกลุ่มสตรีในชนบทที่มีฐานะยากจน ไม่ได้ศึกษาต่อ ขาดโอกาสในการเลือกประกอบอาชีพที่เหมาะสม รวมถึง ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน ซึ่งในปีงบประมาณ 2549 สถานสงเคราะห์กุ่มสะแก ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ จำนวน 2 รุ่น รุ่นละ 30 คน โดยจัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพสตรี หลักสูตรเย็บปักประดิษฐ์งานผ้า และหลักสูตรงานช่างก่อสร้าง-ช่างปูกระเบื้อง แต่ทั้งนี้ยังมีถึง ร้อยละ 8.89 ที่ไม่ได้เข้าร่วมการประชุม/อบรม/ส่งเสริม เนื่องจากไม่สามารถเข้าร่วมได้ สาเหตุผลมาจาก ชราภาพ พิการ ติดธุระ ตามลำดับ (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 การเข้าร่วมประชุม/อบรม/ส่งเสริมการประกอบอาชีพที่ทางสหกรณ์จัดขึ้น

การประชุม/อบรม/ส่งเสริม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เข้าร่วม	82	91.11
ไม่เข้าร่วม: ชราภาพ พิการ ติดธุระ	8	8.89
รวม	90	100.00

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการประชุม/อบรม/ส่งเสริม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการจัดการประชุม/อบรม/ส่งเสริมการประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แน่ใจ เนื่องจากปัจจุบันมีอาชีพหลักอยู่แล้ว จึงทำให้ไม่แน่ใจว่า อาชีพใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมจะดีกว่าอาชีพเดิมที่ได้ทำอยู่ อีกทั้งยังไม่แน่ใจในความสามารถของตนเองว่าจะสามารถทำได้ รองลงมาสมาชิกมีความเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากต้องการฝึกอบรมอาชีพในหลายๆ ด้าน จะได้มีทางเลือกในการประกอบอาชีพ และสมาชิกที่มีความคิดเห็นว่าเพียงพอ เนื่องจากพอใจในอาชีพปัจจุบันที่ทำอยู่แล้ว ตามลำดับ (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการประชุม/อบรม/ส่งเสริมการประกอบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ความคิดเห็นการประชุม/อบรม/ส่งเสริม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพียงพอ	7	7.78
ไม่เพียงพอ	33	36.67
ไม่แน่ใจ	50	55.55
รวม	90	100.00

อาชีพที่มีการส่งเสริม

ประเภทความต้องการในการส่งเสริมอาชีพ ของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 24.45 ของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ทั้งหมด ต้องการให้มีการส่งเสริมอาชีพหัตถกรรม รองลงมาซ่อมจักรยานยนต์ ทำอาหาร ตัดผม/เสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า ด้านการเกษตร นวดแผนโบราณ เครื่องปั้นดินเผา ซ่อมรถยนต์ แกะสลักไม้/หิน ช่างไม้ ช่างปูน และช่างโลหะ ตามลำดับ (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 ประเภทของความต้องการในการส่งเสริมอาชีพ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ประเภท	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ซ่อมรถจักรยานยนต์	15	16.67
หัตถกรรม	22	24.45
เครื่องปั้นดินเผา	3	3.33
แกะสลักไม้/หิน	2	2.22
ซ่อมรถยนต์	3	3.33
ตัดผม/เสริมสวย	8	8.89
นวดแผนโบราณ	5	5.56
ทำอาหาร	11	12.22
ช่างไม้	2	2.22
ช่างโลหะ	1	1.11
ช่างปูน	2	2.22
ตัดเย็บเสื้อผ้า	8	8.89
ด้านการเกษตร	8	8.89
รวม	90	100.00

คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ โดยใช้เกณฑ์เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) จำแนกตามตัวชี้วัด ซึ่งประกอบด้วย 39 ตัวชี้วัด (กรมการพัฒนาชุมชน, 2542: 2)

จากแบบสอบถามในส่วนคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ตัวชี้วัดของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ส่วนใหญ่ คือ ตัวชี้วัดที่ 5 เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 1 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ ไม่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 72.22 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 18 ครัวเรือน รองลงมาตัวชี้วัดที่ 29 ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคนละ 20,000 บาทต่อปี ตัวชี้วัดที่ 18 เด็กที่มีอายุ 2-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง ตัวชี้วัดที่ 8 เด็กที่มีอายุ 6-12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ ตัวชี้วัดที่ 4 เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียว 4 เดือนติดต่อกัน

ตัวชี้วัดที่ 21 เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ และไม่ได้ศึกษาต่อ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพต่างๆ ตัวชี้วัดที่ 34 ครัวเรือนไม่ติดสุรา ตัวชี้วัดที่ 32 ครัวเรือนได้เข้าร่วมกิจกรรมในการบำรุงรักษาสาธารณสมบัติ ตัวชี้วัดที่ 22 คนในครัวเรือนที่มีอายุ 14-50 ปี อ่านและเขียนภาษาไทยได้ ตัวชี้วัดที่ 3 หญิงตั้งครรภ์ได้กินอาหารอย่างเหมาะสม และเพียงพอซึ่งมีผลทำให้เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่ต่ำกว่า 2,500 กรัม ตัวชี้วัดข้อที่ 35 ครัวเรือนไม่ติดบุหรี่ ตัวชี้วัดที่ 20 เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับได้เข้ารับการศึกษาต่อมัธยมตอนต้น ตัวชี้วัดที่ 25 คู่สมรสที่ภรรยาอายุ 15-44 ปี ใช้บริการคุมกำเนิด ตามลำดับ

ในทางตรงกันข้าม ตัวชี้วัดของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ที่ผ่านเกณฑ์ มีถึง 3 ตัวชี้วัดที่กลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 100 คือ ตัวชี้วัดที่ 1 หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลก่อนคลอด และฉีดวัคซีนครบ ตัวชี้วัดที่ 2 หญิงตั้งครรภ์ได้รับการทำคลอด และการดูแลหลังคลอด ในที่นี้ใช้ข้อมูลในปี พ.ศ.2545-2549 ของกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 9 ครัวเรือน และตัวชี้วัดที่ 14 ครัวเรือนมี และใช้ส้วมถูกหลักสุขาภิบาล กลุ่มตัวอย่าง 90 ครัวเรือน (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำแนกตามตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน		จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
1. หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลก่อนคลอด และฉีดวัคซีนครบ			
ได้รับการดูแล		9	100.00
ไม่ได้รับการดูแล		-	-
	รวม	9	100.00
2. หญิงตั้งครรภ์ได้รับการทำคลอด และการดูแลหลังคลอด			
ได้รับการดูแล		9	100.00
ไม่ได้รับการดูแล		-	-
	รวม	9	100.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน		จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
3. หญิงตั้งครรภ์ได้กินอาหารอย่างเหมาะสมและเพียงพอซึ่งมีผลทำให้เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่ต่ำกว่า2,500กรัม			
ไม่ต่ำกว่า		11	57.89
ต่ำกว่า		8	42.11
	รวม	19	100.00
4. เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียว 4 เดือนแรกติดต่อกัน			
ได้กิน		8	44.44
ไม่ได้กิน		10	55.56
	รวม	18	100.00
5. เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ			
ได้รับ		5	27.78
ไม่ได้รับ		13	72.22
	รวม	18	100.00
6. เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ได้กินอาหารอย่างเหมาะสมและเพียงพอ			
ได้กิน		33	64.70
ไม่ได้กิน		18	35.30
	รวม	51	100.00
7. เด็กอายุ 6-15 ปี ได้กินอาหารถูกต้องครบถ้วน			
ได้กิน		33	64.70
ไม่ได้กิน		18	35.30
	รวม	51	100.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน		จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
8. เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ			
ได้รับ		16	39.03
ไม่ได้รับ		25	60.97
	รวม	41	100.00
9. ครัวเรือนได้กินอาหารประเภทเนื้อสัตว์ที่ทำให้สุกด้วยความร้อน			
ได้กิน		67	74.44
ไม่ได้กิน		23	25.56
	รวม	90	100.00
10. ครัวเรือนมีการบริโภคเกลือไอโอดีน			
มี		75	83.33
ไม่มี		15	16.67
	รวม	90	100.00
11. ได้กินอาหารที่มีตรา อย.			
ได้กิน		73	81.11
ไม่ได้กิน		17	18.89
	รวม	90	100.00
12. ครัวเรือนมีความรู้ในการใช้ยาที่ถูกต้องเหมาะสม			
มีความรู้		77	85.56
ไม่มีความรู้		13	14.44
	รวม	90	100.00
13. ครัวเรือนมีที่อยู่อาศัยที่มีสภาพคงทนถาวรอย่างน้อย 5 ปี			
มี		74	82.22
ไม่มี		16	17.78
	รวม	90	100.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน		จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
14. ครัวเรือนมีและใช้ส้วมถูกหลักสุขาภิบาล			
มี		90	100.00
ไม่มี		-	-
	รวม	90	100.00
15. ครัวเรือนมีน้ำสะอาดบริโภคตลอดปี 5 ลิตรต่อคนต่อวัน			
มี		85	94.44
ไม่มี		5	5.56
	รวม	90	100.00
16. ครัวเรือนจัดบ้านเรือนเป็นระเบียนถูกสุขลักษณะ			
จัดบ้านเรือน		83	92.22
ไม่จัดบ้านเรือน		7	7.78
	รวม	90	100.00
17. ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากเสียง ความสั่นสะเทือน ฝุ่นลิง กลิ่นเหม็น หรือมลพิษทางอากาศ น้ำเสีย ขยะ และสารพิษ			
ไม่ถูกรบกวน		63	70.00
ถูกรบกวน		27	20.00
	รวม	90	100.00
18. เด็กอายุ 2-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง			
ได้รับ		15	36.59
ไม่ได้รับ		26	63.41
	รวม	41	100.00
19. เด็กที่อายุครบตามเกณฑ์ได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ			
ได้เข้าเรียน		33	70.21
ไม่ได้เข้าเรียน		14	29.79
	รวม	47	100.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน		จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
20. เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับได้เข้าศึกษาต่อมัธยมตอนต้น			
ได้เข้าเรียน		24	61.54
ไม่ได้เข้าเรียน		15	38.46
	รวม	39	100.00
21. เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับและไม่ได้ศึกษาต่อ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพต่างๆ			
ได้รับการฝึกอบรม		11	45.83
ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรม		13	54.17
	รวม	24	100.00
22. คนในครัวเรือนอายุ 14-50 ปี อ่านและเขียนภาษาไทยได้			
อ่านและเขียนได้		54	60.00
อ่านและเขียนไม่ได้		36	40.00
	รวม	90	100.00
23. ครัวเรือนได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์สัปดาห์ละ 3 ครั้ง			
ได้รับ		77	85.56
ไม่ได้รับ		13	14.44
	รวม	90	100.00
24. ครัวเรือนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์			
มีความรู้		74	82.22
ไม่มีความรู้		16	17.78
	รวม	90	100.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน		จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
25. คู่สมรสที่ภรรยาอายุ 15-44 ปี ใช้บริการคุมกำเนิด			
ใช้บริการ		40	65.57
ไม่ใช้บริการ		21	34.43
	รวม	61	100.00
26. ครอบครัวมีความอบอุ่น			
มีความอบอุ่น		75	83.33
ไม่มีความอบอุ่น		15	16.67
	รวม	90	100.00
27. ครัวเรือนมีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุและมีการป้องกัน			
มีความปลอดภัย		74	82.22
ไม่มีความปลอดภัย		16	17.78
	รวม	90	100.00
28. ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน			
มีความปลอดภัย		70	77.78
ไม่มีความปลอดภัย		20	22.22
	รวม	90	100.00
29. ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า คนละ 20,000 บาทต่อปี			
มีรายได้สูงกว่า		30	33.33
มีรายได้ต่ำกว่า		60	66.67
	รวม	90	100.00
30. ครัวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่มที่ตั้งขึ้นในหมู่บ้าน ตำบล			
เป็นสมาชิก		83	92.22
ไม่เป็นสมาชิก		7	7.78
	รวม	90	100.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน		จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
31. ครัวเรือนไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย			
ไปใช้สิทธิ		79	87.78
ไม่ไปใช้สิทธิ		11	12.22
	รวม	90	100.00
32. ครัวเรือนได้เข้าร่วมกิจกรรมในการบำรุงรักษาสาธารณสมบัติ			
เข้าร่วมกิจกรรม		50	55.56
ไม่เข้าร่วมกิจกรรม		40	44.44
	รวม	90	100.00
33. ครัวเรือนปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง			
ปฏิบัติ		86	95.56
ไม่ปฏิบัติ		4	4.44
	รวม	90	100.00
34. ครัวเรือนไม่ติดสุรา			
ไม่ติดสุรา		50	55.56
ติดสุรา		40	44.44
	รวม	90	100.00
35. ครัวเรือนไม่ติดบุหรี่			
ไม่ติดบุหรี่		58	64.44
ติดบุหรี่		32	35.56
	รวม	90	100.00
36. ครัวเรือนเข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณีศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น			
เข้าร่วม		79	87.78
ไม่เข้าร่วม		11	12.22
	รวม	90	100.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน		จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
37. คนสูงอายุ และคนพิการ ได้รับการดูแล			
ได้รับการดูแล		82	91.11
ไม่ได้รับการดูแล		8	8.89
	รวม	90	100.00
38. ครัวเรือนได้ร่วมทำกิจกรรม			
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ			
ร่วมกิจกรรม		72	80.00
ไม่ร่วมกิจกรรม		18	20.00
	รวม	90	100.00
39. ครัวเรือนได้ร่วมทำกิจกรรมการป้องกัน			
และครอบคลุมสิ่งแวดล้อม			
ร่วมกิจกรรม		88	97.78
ไม่ร่วมกิจกรรม		2	2.22
	รวม	90	100.00

เมื่อกล่าวถึงคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ การที่มีคุณภาพชีวิตผ่านเกณฑ์ได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกในครัวเรือน หรือ ในชุมชนนั้นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่บรรลุเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานครบถ้วนทุกประการ ซึ่งเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานในที่นี้หมายถึงความจำเป็นขั้นต่ำสุดที่ทุกคนในครัวเรือน หรือ ชุมชนควรจะมีหรือควรจะเป็นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติตามสมควร(กรมการพัฒนาชุมชน, 2542: 1) จากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ สรุปได้ว่า ครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกที่มีคุณภาพชีวิตผ่านเกณฑ์ คิดเป็น ร้อยละ 20 ของครัวเรือนทั้งหมด และครัวเรือนที่มีคุณภาพชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์ คือมีตัวชี้วัด 1 ตัว หรือมากกว่า 1 ตัวที่ไม่ผ่าน คิดเป็นร้อยละ 80 ของครัวเรือนทั้งหมด (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 คุณภาพชีวิตโดยใช้เกณฑ์ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) 39 ตัวชี้วัด ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

คุณภาพชีวิต	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
คุณภาพชีวิตผ่านเกณฑ์	18	20.00
คุณภาพชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์	72	80.00
รวม	90	100.00

จากที่กล่าวมาข้างต้น ได้ศึกษาถึงคุณภาพชีวิต โดยใช้เกณฑ์เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน 39 ตัวชี้วัด แต่เพื่อให้สามารถอธิบายคุณภาพชีวิตได้ชัดเจนขึ้น ผู้ศึกษาจึงได้แบ่งคุณภาพชีวิตเป็น 3 ด้าน 1) ด้านเศรษฐกิจ 2) ด้านสุขภาพอนามัย และ 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้เกณฑ์เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน 8 หมวด (กรมการพัฒนาชุมชน, 2542: 1) รวมหมวดที่มีความหมายใกล้เคียงกันเพื่อให้สามารถอธิบายความหมายของคุณภาพชีวิตได้ชัดเจนมากขึ้น ผู้ศึกษาได้ตั้งเกณฑ์ไว้ว่า ในแต่ละด้านของคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ต้องผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดทั้งหมดของหมวดทุกหมวดที่อยู่ในคุณภาพชีวิตในด้านนั้นจึงจะมีคุณภาพชีวิตผ่านเกณฑ์ จากแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ ที่มีคุณภาพชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์ ส่วนใหญ่เป็นคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ มีคุณภาพชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 77.78 หมายถึง ความจำเป็นพื้นฐานในหมวดที่ 5 ประชาชนมีการประกอบอาชีพ และมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ไม่ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี น้อยกว่า 20,000 บาท พิจารณาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย ไม่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 64.44 หมายถึง ความจำเป็นพื้นฐานในหมวดที่ 1 ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดี หมวดที่ 3 ประชาชนเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต หมวดที่ 4 ประชาชนมีความอบอุ่นในครอบครัว และมีความปลอดภัยมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน และหมวดที่ 7 ประชาชนมีการพัฒนาจิตใจของตนเองได้ดีขึ้น หมวดที่สมาชิกสหกรณ์ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือหมวดที่ 3 หมายถึงสมาชิกสหกรณ์สามารถเข้าถึงบริการสังคมพื้นฐานได้น้อยมาก พิจารณาคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 72.22 และไม่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 27.78 สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ที่ไม่ผ่านเกณฑ์เนื่องจากคุณภาพชีวิตใน หมวดที่ 2 ประชาชนมีที่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เนื่องจากสมาชิกบางครัวเรือนมีมลพิษในที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพและใช้เป็นที่อยู่อาศัย (ตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 คุณภาพชีวิตจำแนกตามด้านโดยใช้เกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) 8 หมวด ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

คุณภาพชีวิต			จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
คุณภาพชีวิต	ด้านเศรษฐกิจ			
	คุณภาพชีวิตผ่านเกณฑ์		20	22.22
	คุณภาพชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์		70	77.78
		รวม	90	100.00
คุณภาพชีวิต	ด้านสุขภาพอนามัย			
	คุณภาพชีวิตผ่านเกณฑ์		32	35.56
	คุณภาพชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์		58	64.44
		รวม	90	100.00
คุณภาพชีวิต	ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
	คุณภาพชีวิตผ่านเกณฑ์		65	72.22
	คุณภาพชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์		25	27.78
		รวม	90	100.00

จากผลการศึกษาคุณภาพชีวิต เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 50 คือ ตัวชี้วัดที่ 5 เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 1 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ ตัวชี้วัดที่ 29 ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า คนละ 20,000 บาทต่อปี ตัวชี้วัดที่ 18 เด็กที่มีอายุ 2-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง ตัวชี้วัดที่ 8 เด็กที่มีอายุ 6-12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ ตัวชี้วัดที่ 4 เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียว 4 เดือนติดต่อกัน และตัวชี้วัดที่ 21 เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ และไม่ได้ศึกษาต่อได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพต่างๆ ชี้ให้เห็นว่าประชากรที่อยู่ในวัยเยาว์ ไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร ทั้งในด้านชีวิตความเป็นอยู่ และการศึกษา จะเห็นได้จากไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรค ไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับและไม่ได้รับการศึกษาต่อ ก็ไม่ได้รับโอกาสในการฝึกอบรมวิชาชีพต่างๆ ทั้งนี้สหกรณ์การเกษตรหุบกะพงควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรที่อยู่ในวัยเยาว์ได้รับการดูแลที่ดี มีการศึกษาที่ดี รวมถึงได้รับโอกาสในการเข้ารับการอบรมวิชาชีพ เพื่อให้มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ เสริมสร้างรายได้ให้ตนเองและครัวเรือน รวมถึงสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกในครัวเรือนได้ ทั้งนี้ประชากรในวัยเยาว์จะเป็นอนาคตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพงในรุ่นต่อไป

เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตทั้ง 3 ด้าน โดยใช้เกณฑ์เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน 8 หมวด (กรมการพัฒนาชุมชน, 2542: 1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากกว่า ร้อยละ 50 คือ คุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ สาเหตุมาจากเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานในหมวดที่ 5 ประชาชนมีการประกอบอาชีพ และมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย สาเหตุมาจากเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานในหมวดที่ 3 ประชาชนเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต ชี้ให้เห็นว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต สหกรณ์การเกษตรหุบกะพงควรให้การสนับสนุน และส่งเสริมหรือหาแนวทางในการเพิ่มรายได้ของสมาชิกสหกรณ์ให้มากขึ้น โดยการอบรมหรือส่งเสริมการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือ แนะนำ ตลอดจนหาตลาดให้สมาชิกสหกรณ์ รวมถึงจัดสวัสดิการต่างๆ เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์สามารถเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต เช่น การศึกษา ทั้งนี้เมื่อพิจารณาภาพรวมของคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง พบว่า มีคุณภาพชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์มีถึงร้อยละ 80 และมีคุณภาพชีวิตผ่านเกณฑ์มีเพียง ร้อยละ 20 ของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ทั้งหมด

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จากสมมติฐานที่กล่าวมาแล้วข้างต้นได้ผลการศึกษากล่าวคือ

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ การศึกษา และอาชีพ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ การกู้ยืมเงิน การออมเงิน และการเข้าร่วมการประชุม/อบรม

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ รูปแบบการจัดสรรที่ดิน ปริมาณน้ำ และมลพิษในอากาศและน้ำ

คุณภาพชีวิต 3 ด้าน โดยใช้เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน 8 หมวด (กรมการพัฒนาชุมชน, 2542: 1) 1) คุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ 2) คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย 3) คุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สถิติที่ใช้การทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับคุณภาพชีวิต 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเศรษฐกิจ 2) ด้านสุขภาพอนามัย และ 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง โดยใช้ Chi- square Test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2547: 283-300)

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่อง เพศ การศึกษา อาชีพ กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง โดยใช้เกณฑ์เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย Chi-square Test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่อง เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างในทุกด้าน การศึกษา มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ ในด้านสุขภาพอนามัย และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ที่มีการศึกษาจะมีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์ในด้านสุขภาพอนามัย และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างสมาชิกที่ไม่ได้รับการศึกษา ดังนั้นการศึกษาจึงมีความสำคัญมาก เพราะมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ถึง 2 ด้านด้วยกัน เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิก สหกรณ์ ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างสมาชิก สหกรณ์ ส่วนใหญ่ปลูกที่พักอาศัย บริเวณที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ดังนั้น อาชีพ จึงมีความสัมพันธ์กับที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิก สหกรณ์ และปัจจัยส่วนบุคคลเรื่อง เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ในทุกด้าน (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ปัจจัยส่วนบุคคล	คุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร	χ^2	df	Sig (2-tailed)	ความสัมพันธ์
- เพศ	- ด้านเศรษฐกิจ	0.158	1	0.453	ไม่มี
	- ด้านสุขภาพอนามัย	1.077	1	0.299	ไม่มี
	- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0.701	1	0.403	ไม่มี
- การศึกษา	- ด้านเศรษฐกิจ	0.480	1	0.488	ไม่มี
	- ด้านสุขภาพอนามัย	4.844	1	0.028*	มี
	- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6.130	1	0.013*	มี
- อาชีพ	- ด้านเศรษฐกิจ	1.545	1	0.214	ไม่มี
	- ด้านสุขภาพอนามัย	2.156	1	0.142	ไม่มี
	- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.010	1	0.045*	มี

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคม กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมในเรื่อง การกู้ยืมเงิน การออมเงิน และการเข้าร่วมประชุมและอบรม กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง โดยใช้เกณฑ์เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย Chi-square Test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมในเรื่อง การกู้ยืมเงิน การออมเงิน ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในทุกด้าน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมในเรื่อง การเข้าร่วมประชุมและ/อบรมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างในด้านเศรษฐกิจ

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมในเรื่องการเข้าร่วมประชุมและอบรมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ ในด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากการประชุมและอบรมเป็นการส่งเสริมอาชีพ ทำให้กลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพของตนให้ดีขึ้นและสร้างรายได้มากขึ้น สุดท้ายนี้ ปัจจัยด้าน

เศรษฐกิจและสังคม ในเรื่อง การกู้ยืมเงิน การออมเงิน ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในทุกหมวด (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม	คุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร	χ^2	df	Sig (2-tailed)	ความสัมพันธ์
- การกู้ยืมเงิน	- ด้านเศรษฐกิจ	0.900	1	0.343	ไม่มี
	- ด้านสุขภาพอนามัย	0.003	1	0.953	ไม่มี
	- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0.063	1	0.802	ไม่มี
- การออมเงิน	- ด้านเศรษฐกิจ	2.072	1	0.150	ไม่มี
	- ด้านสุขภาพอนามัย	1.323	1	0.250	ไม่มี
	- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0.590	1	0.442	ไม่มี
- การเข้าร่วมประชุมและอบรม	- ด้านเศรษฐกิจ	3.920	1	0.048*	มี
	- ด้านสุขภาพอนามัย	2.037	1	0.154	ไม่มี
	- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.161	1	0.142	ไม่มี

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่อง รูปแบบการจัดสรรที่ดิน ปริมาณน้ำ และมลพิษในอากาศ และน้ำ กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง โดยใช้เกณฑ์เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย Chi-square Test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ปัจจัยทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเรื่อง รูปแบบการจัดสรรที่ดิน และปริมาณน้ำ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในทุกด้าน ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่อง มลพิษในอากาศ และน้ำ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง ในด้านเศรษฐกิจ

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องมลพิษในอากาศและน้ำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่ากลุ่มตัวอย่างสมาชิก สหกรณ์ ส่วนใหญ่ปลูกที่พักอาศัย บริเวณที่ดินที่ใช้ประกอบอาชีพ ดังนั้น จึงมีมลพิษจากการประกอบอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นในอากาศ เช่น ฝุ่นละออง กลิ่น หรือว่าในน้ำ เช่น น้ำเสีย สุดท้ายนี้ปัจจัยทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องรูปแบบการจัดสรรที่ดิน และปริมาณน้ำไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในทุกด้าน (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร	χ^2	df	Sig (2-tailed)	ความสัมพันธ์
- รูปแบบการจัดสรรที่ดิน	- ด้านเศรษฐกิจ	1.210	2	0.546	ไม่มี
	- ด้านสุขภาพอนามัย	1.923	2	0.382	ไม่มี
	- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0.477	2	0.788	ไม่มี
- ปริมาณน้ำ	- ด้านเศรษฐกิจ	0.248	1	0.619	ไม่มี
	- ด้านสุขภาพอนามัย	1.316	1	0.251	ไม่มี
	- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0.375	1	0.540	ไม่มี
- มลพิษในอากาศและน้ำ	- ด้านเศรษฐกิจ	4.737	1	0.030*	มี
	- ด้านสุขภาพอนามัย	3.372	1	0.066	ไม่มี
	- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0.005	1	0.942	ไม่มี

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการศึกษา ทั้งนี้การศึกษามีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ 2 ด้าน คือ ด้านสุขภาพอนามัย และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเนื่องจาก

การศึกษาทำให้สมาชิกสหกรณ์สามารถเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา การรักษาพยาบาล และการมีส่วนร่วมในสังคม รวมไปถึงโอกาสในการประกอบอาชีพนำมาซึ่งรายได้ที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ทั้งนี้การศึกษายังเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่ทำให้สมาชิกสหกรณ์พัฒนาจิตใจให้ดีขึ้น ปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องอาชีพ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างสมาชิก สหกรณ์ ส่วนใหญ่ปลูกที่พักอาศัย บริเวณที่ดินที่ใช้ประกอบอาชีพ เช่น ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ดังนั้น อาชีพ จึงมีความสัมพันธ์กับ ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมในเรื่องการเข้าร่วมประชุมและอบรม มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากการเข้าร่วมประชุมและอบรมเป็นการเสริมสร้างความรู้ในเรื่องการประกอบอาชีพรวมถึงสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์มีรายได้สูงขึ้น สมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมอบรมจึงมีโอกาสในการแสวงหาความรู้ในการประกอบอาชีพได้มากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้ารับการอบรม ทำให้ผู้ที่ได้รับการอบรมมีรายได้ที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้ารับการอบรม ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องมลพิษในอากาศและน้ำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างสมาชิก สหกรณ์ ส่วนใหญ่ปลูกที่พักอาศัย บริเวณที่ดินที่ใช้ประกอบอาชีพ ดังนั้น จึงมีมลพิษจากการประกอบอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นในอากาศ เช่น ฝุ่นละออง กลิ่น หรือว่าในน้ำ เช่น น้ำเสีย สุดท้ายนี้ ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตทุกด้าน คือ ปัจจัยด้านเพศ การกู้ยืมเงิน การออมเงิน รูปแบบการจัดสรรที่ดิน และปริมาณน้ำ (ตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 เมตริกความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

	ปัจจัยส่วนบุคคล			ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม			ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
คุณภาพชีวิต	เพศ	การศึกษา	อาชีพ	การกู้ยืมเงิน	การออมเงิน	การเข้าร่วมประชุมอบรม	รูปแบบการจัดสรรที่ดิน	ปริมาณน้ำ	มลพิษในอากาศและน้ำ
- ด้านเศรษฐกิจ						✓			✓
- ด้านสุขภาพอนามัย		✓							
- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		✓	✓						

หมายเหตุ: ✓ หมายถึง มีความสัมพันธ์ ที่นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (ยอมรับสมมติฐาน)

เว้นว่าง หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์ที่นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (ปฏิเสธสมมติฐาน)

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น 90 ตัวอย่าง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า จำนวนของสมาชิกเพศชายและเพศหญิง มีปริมาณใกล้เคียงกัน สมาชิกส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 60 ปี สถานภาพสมรสแล้ว ด้านการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ ได้รับการศึกษา แต่ทั้งนี้ส่วนใหญ่สมาชิกสหกรณ์จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา อย่างไรก็ตามก็ยังมีสมาชิกบางส่วนที่จบการศึกษาสูงถึงระดับปริญญาโท ด้านจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 1-3 คน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่สามารถทำงานได้ ส่วนใหญ่ก็มีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 1-3 คน เช่นกัน

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม

การประกอบอาชีพหลักของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า สมาชิก สหกรณ์ประกอบอาชีพหลักในภาคการเกษตร มากกว่านอกภาคการเกษตร แบ่งเป็นทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ทำสวน ทำนา ตามลำดับ อาชีพนอกภาคการเกษตร ส่วนใหญ่สมาชิก สหกรณ์ประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย และอื่นๆ เช่น รับราชการ ธุรกิจส่วนตัว การเพาะปลูกของสมาชิกในครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นไม้ผล รองลงมาเป็นพืชผัก ไม้ยืนต้น และพืชไร่ ตามลำดับ สมาชิกสหกรณ์บางครัวเรือน มีการเพาะปลูกครบทุกประเภท แต่บางครัวเรือนไม่ได้เพาะปลูกอะไรเลย

การเพาะปลูกพืชผักของสมาชิกในครัวเรือน ของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ปลูกผักชี รองลงมาเป็น ต้นหอม มะเขือเทศ แตงกวา ถั่วฝักยาว ผักบุ้ง ผักคะน้า และมะกรูด ตามลำดับ

การเพาะปลูกพืชไร่ของสมาชิกในครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ปลูกมะนาว รองลงมาเป็นกล้วย ป่านศรนารายณ์ มันสำปะหลัง กระเจี๊ยบแดง แตงโม มะขามเทศ และสัปปะรด ตามลำดับ

การเพาะปลูกไม้ผลของสมาชิกในครัวเรือน ของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ ปลูกมะม่วง รองลงมาเป็นมะพร้าว ขนุน มะม่วงหินมะพานต์ ชมพู่ ฝรั่ง มะละกอ และมะปราง ตามลำดับ

การเพาะปลูกไม้ยืนต้นของสมาชิกในครัวเรือน ของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ปลูก ยูคาลิปตัส สะเดา ประดู่ สน ต้นสัก และมะขาม ตามลำดับ

การเลี้ยงสัตว์ของสมาชิกในครัวเรือน ของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ เลี้ยงวัวพันธุ์ ไก่ชน ไก่พันธุ์ วัวขุน วัวพื้นเมือง ปลา เป็ดไข่ เป็ดเนื้อ และวัวนม ตามลำดับ

รายได้ของสมาชิกจากการประกอบอาชีพหลัก ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท และสมาชิกส่วนใหญ่มีหนี้สินจากการกู้เงินเพื่อมาใช้จ่ายในการอุปโภคและบริโภค โดยกู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด เป็นสัดส่วนที่มากกว่าการกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่นๆ การออมเงินของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ฝากเงินเนื่องจากเป็นสมาชิก สหกรณ์การเกษตรหุบกะพงจำกัด เพื่อรับเงินปันผลสิ้นปี

การจัดสรรที่ดินให้แก่ สมาชิกของสหกรณ์ จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ที่ดินที่ได้รับการจัดสรรเป็นที่ดินแปลงเกษตรน้ำฝน และที่ดินแปลงเกษตรชลประทานในปริมาณใกล้เคียงกัน การถือครองที่ดิน พบว่า ส่วนใหญ่ ถือครองที่ดินขนาด 2 แปลง เนื่องจากสมาชิกยุคแรกๆ จะได้รับการจัดสรรที่ดิน รายละ สองถึงสามแปลงขึ้นไป ต่อมาเมื่อ สมาชิกมีจำนวนมากขึ้น ประกอบกับที่ดินมีจำนวนจำกัด จึงลดการจัดสรรที่ดินลงมาเหลือ รายละ 1 แปลง แต่ทั้งนี้เมื่อสมาชิกมีลูกหลาน ก็จะนำแปลงที่ดินที่ได้รับการจัดสรรมาเป็นมรดก ให้สมาชิกในรุ่นต่อไป ขนาดพื้นที่ พบว่า ส่วนใหญ่ถือครองที่ดินขนาดเนื้อที่ 11-20 ไร่ การถือครองที่ดินตามสิทธิ พบว่าส่วนใหญ่เป็นของตนเอง แต่มีบางส่วน ที่ไม่มีสิทธิในการถือครองที่ดิน แต่อาศัยอยู่ในที่ดินนั้นเนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรร และไม่มีบรรพบุรุษเป็นสมาชิกในยุคแรก

ปริมาณน้ำของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ที่ได้รับเพื่อใช้ในการอปุโภคและบริโภค ส่วนใหญ่เพียงพอ เนื่องจากระบบชลประทานมีการควบคุมระบบการใช้น้ำจากโรงสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 2 สถานีสูบ ทำให้มีกำลังในการสูบน้ำเพื่อแจกจ่ายได้อย่างเพียงพอ อีกทั้งยังซ่อมบำรุงโรงสูบน้ำให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติ และมีการจัดการระบบการใช้น้ำ การส่งน้ำให้กับสมาชิกสหกรณ์ที่ดี จากอ่างเก็บน้ำ 3 อ่าง คือ อ่างเก็บน้ำหุบกะพง อ่างเก็บน้ำห้วยทราย และอ่างเก็บน้ำห้วยแก้ว ซึ่งสามารถจุน้ำได้ประมาณ 1,000,000 ลบ.ม. เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ และส่วนราชการต่างๆ ในเขตโครงการหุบกะพงใช้เพื่อการอุปโภค บริโภค และเกษตรกรรม

สหกรณ์ได้มีการจัดประชุม/อบรม/ส่งเสริมการประกอบอาชีพของสมาชิก พบว่า ส่วนใหญ่สมาชิกเข้าร่วมการอบรม แต่ไม่แน่ใจ เนื่องจากปัจจุบันสมาชิกมีอาชีพหลักอยู่แล้ว จึงไม่แน่ใจว่าอาชีพใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมจะดีกว่าอาชีพเดิมที่ได้ทำอยู่ อีกทั้งยังไม่แน่ใจในความสามารถของตนเองว่าทำได้หรือไม่ และบางส่วนมีความเห็นว่าการประชุม/อบรม/ส่งเสริม ยังไม่เพียงพอ เนื่องจากต้องการฝึกอบรมอาชีพในหลายๆ ด้าน เพื่อให้ตนเองมีทางเลือกในการประกอบอาชีพอื่น

ปัญหาของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์

ปัญหาในการประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ ปัญหาหลักส่วนใหญ่ คือ ขาดเงินทุนหมุนเวียน สภาพดินฟ้าอากาศไม่อำนวย ขาดแรงงาน ขาดความรู้และทักษะ ขาดการส่งเสริมอาชีพ และ อื่นๆ เช่น ขาดน้ำ ขาดพันธุ์พืช ไม่มีตลาดรองรับสินค้า

ปัญหาในการใช้น้ำจากระบบชลประทานของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัญหาหลักส่วนใหญ่ คือ ปริมาณน้ำไม่เพียงพอเนื่องจากคนต้องการใช้มาก ในบางช่วงเวลา เช่น เวลา 05:00 น ถึง 08:00 น และเวลา 17:00 น ถึง 19:00 น สมาชิกต้องการใช้น้ำปริมาณมากในเวลาพร้อมๆ กัน ทำให้แรงดันน้ำไม่พอบางพื้นที่ มีปริมาณน้ำไหลน้อย ปัญหาท่อน้ำแตก เนื่องจากอยู่ใกล้ท่อจ่ายน้ำ หรืออีกกรณีหนึ่งคือ ท่อน้ำใช้มาเป็นระยะเวลานาน น้ำไหลไม่ถึงปลายทาง และปัญหาอื่นๆ เช่น เครื่องสูบน้ำเสีย ไม่เปิดน้ำให้ใช้ ลักลอบต่อท่อน้ำ และอ่างเก็บน้ำตนเองแตกร้าวไม่มีน้ำ

ปัญหามลพิษในอากาศ และน้ำ บริเวณที่พักอาศัยของสมาชิกสหกรณ์ เนื่องจากการเปลี่ยนจากสังคมชนบทไปสู่การเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็เกิดความเสื่อมโทรมในสภาพแวดล้อม เพิ่มขึ้นตามมา

ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์

ความต้องการในการส่งเสริมอาชีพ ของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการส่งเสริมอาชีพหัตถกรรม ซ่อมจักรยานยนต์ ทำอาหาร ตัดผม/เสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า ด้านการเกษตร นวดแผนโบราณ เครื่องปั้นดินเผา ซ่อมรถยนต์ แกะสลักไม้/หิน ช่างไม้ และช่างปูน ช่างโลหะ ตามลำดับ

คุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์

จากแบบสอบถามในส่วนคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ตัวชี้วัดของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 50 คือ ตัวชี้วัดที่ 5 เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 1 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ รองลงมาตัวชี้วัดที่ 29 ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคนละ 20,000 บาทต่อปี ตัวชี้วัดที่ 18 เด็กที่มีอายุ 2-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง ตัวชี้วัดที่ 8 เด็กที่มีอายุ 6-12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ ตัวชี้วัดที่ 4 เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียว 4 เดือนติดต่อกัน ตัวชี้วัดที่ 21 เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ และไม่ได้ศึกษาต่อ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพต่างๆ ตัวชี้วัดที่ 34 ครัวเรือนไม่ติดสุรา ตัวชี้วัดที่ 32 ครัวเรือนได้เข้าร่วมกิจกรรมในการบำรุงรักษาสาธารณสมบัติ ตัวชี้วัดที่ 22 คนในครัวเรือนที่มีอายุ 14-50 ปี อ่านและเขียนภาษาไทยได้ ตัวชี้วัดที่ 3 หญิงตั้งครรภ์ได้กินอาหารอย่างเหมาะสม และเพียงพอซึ่งมีผลทำให้เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่ต่ำกว่า 2,500 กรัม ตัวชี้วัดที่ 35 ครัวเรือนไม่ติดบุหรี่ ตัวชี้วัดที่ 20 เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ ได้เข้ารับการศึกษาต่อมัธยมตอนต้น และตัวชี้วัดที่ 25 คู่สมรสที่ภรรยาอายุ 15-44 ปี ใช้บริการคุมกำเนิด ตามลำดับ

ในทางตรงกันข้าม ตัวชี้วัดของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ที่ผ่านเกณฑ์ มีถึง 3 ตัวชี้วัด ที่กลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 100 คือ ตัวชี้วัดที่ 1 หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลก่อนคลอด และฉีดวัคซีนครบ ตัวชี้วัดที่ 2 หญิงตั้งครรภ์ได้รับการทำคลอด และการดูแลหลังคลอด ในที่นี้ใช้ข้อมูลในปี พ.ศ.2545-2549 ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 ครัวเรือน และตัวชี้วัดที่ 14 ครัวเรือนมี และใช้ส้วมถูกหลักสุขาภิบาล กลุ่มตัวอย่าง 90 ครัวเรือน

สรุปได้ว่า สมาชิกที่มีคุณภาพชีวิตผ่านเกณฑ์ คือ สมาชิกที่ผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานครบทั้ง 39 ตัวชี้วัด คิดเป็น ร้อยละ 20 และสมาชิกที่มีคุณภาพชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์ คือ สมาชิกที่ไม่ผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานตั้งแต่ตัวชี้วัด 1 ตัวขึ้นไป คิดเป็น ร้อยละ 80

เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิต 3 ด้าน คือ 1) ด้านเศรษฐกิจ 2) ด้านสุขภาพอนามัย และ 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ ที่มีคุณภาพชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์ ส่วนใหญ่ อยู่ในด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ไม่ผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานในหมวดที่ 5 ประชาชนมีการประกอบอาชีพ และมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมา คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ไม่ผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานในหมวดที่ 3 ประชาชนเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต หมวดที่ 1 ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดี เมื่อพิจารณาถึงคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สมาชิกสหกรณ์มีคุณภาพชีวิตผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 72.22 และมีสมาชิกสหกรณ์ไม่ผ่านเกณฑ์เพียงร้อยละ 27.78

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่อง เพศ การศึกษา อาชีพ กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง โดยใช้เกณฑ์เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ที่มีการศึกษาจะมีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์ในด้านสุขภาพอนามัย และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างสมาชิกที่ไม่ได้รับการศึกษา ดังนั้น การศึกษาจึงมีความสำคัญมาก เพราะมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ถึง 2 ด้านด้วยกัน เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิก สหกรณ์ ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างสมาชิก สหกรณ์ ส่วนใหญ่ปลูกที่พักอาศัย บริเวณที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ดังนั้น อาชีพ จึงมีความสัมพันธ์กับ ที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิก สหกรณ์ และปัจจัยส่วนบุคคลเรื่อง เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ในทุกด้าน

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมในเรื่อง การกู้ยืมเงิน การออมเงิน และการเข้าร่วมประชุมและอบรม กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง โดยใช้เกณฑ์เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมใน

เรื่องการเข้าร่วมประชุมและอบรมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ในด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากการประชุมและอบรมเป็นการส่งเสริมอาชีพ ทำให้กลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพของตนให้ดีขึ้นและสร้างรายได้มากขึ้น สุดท้ายนี้ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมในเรื่อง การกู้ยืมเงิน การออมเงิน ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในทุกหมวด

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องรูปแบบการจัดสรรที่ดิน ปริมาณน้ำ และมลพิษในอากาศ และน้ำ กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง โดยใช้เกณฑ์เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องมลพิษในอากาศและน้ำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่ากลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ปลูกที่พักอาศัยบริเวณที่ดินที่ใช้ประกอบอาชีพ ดังนั้นจึงมีมลพิษจากการประกอบอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นในอากาศ เช่น ฝุ่นละออง กลิ่น หรือว่าในน้ำ เช่น น้ำเสีย สุดท้ายนี้ปัจจัยทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่อง รูปแบบการจัดสรรที่ดิน และปริมาณน้ำไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาคุณภาพชีวิต ทำให้ทราบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานในหมวดที่ 5 ประชาชนมีการประกอบอาชีพและมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต หมวดที่ 3 ประชาชนเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต และหมวดที่ 1 ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดี ดังนั้นสหกรณ์การเกษตรหุบกะพงควรพัฒนาคุณภาพชีวิต ของสมาชิกสหกรณ์จากเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานใน 3 หมวดที่กล่าวมา คือ

1. เมื่อมีการร้องขอให้มีการจัดการอบรมและฝึกอบรมวิชาชีพ สหกรณ์ควรจัดให้มีการเปิดเวทีสำหรับผู้ที่ต้องการมีอาชีพเสริม มิฉะนั้นจะกลายเป็นปัญหาของชาวบ้านที่ฝึกอาชีพแล้ว

ไม่มีวัตถุดิบ ไม่มีตลาดจำหน่าย ควรศึกษาบริบทและความพร้อมของชุมชนก่อน ไม่ควรจัดการฝึกอบรมตามกระแสหรือนโยบาย เพราะเป็นการสูญเปล่าไม่เกิดประโยชน์

2. ควรมีการผลักดันให้สมาชิกสหกรณ์ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ทำกิน โดยการใช้ทฤษฎีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เข้ามาแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งนี้กรมส่งเสริมสหกรณ์จะต้องเป็นพี่เลี้ยงคอยให้การสนับสนุนในเรื่องกระบวนความคิด

3. ลูกหลานของสมาชิก เมื่อมีการศึกษาสูงขึ้นก็จะย้ายออกไปหางานทำในเมือง งานที่สบายกว่า หรือตรงกับสายงานที่เรียนมา สหกรณ์การเกษตรหุบกะพงควรหาวิธีกระตุ้นลูกหลานของสมาชิกสหกรณ์ให้กลับมาช่วยกันฟื้นฟูพัฒนาพื้นที่โครงการให้เจริญก้าวหน้า และสามารถเป็นต้นแบบที่ดีของระบบสหกรณ์ในประเทศไทยต่อไป

4. ด้านการศึกษา ควรจัดให้สวัสดิการแก่สมาชิกสหกรณ์ ให้ลูกหลานได้เรียนการศึกษาภาคบังคับ และเมื่อจบแล้วถ้าไม่ได้รับการศึกษาต่อ ควรจัดให้มีการอบรมส่งเสริมการประกอบอาชีพ ทั้งนี้จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย กับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ จะเห็นได้ว่า การศึกษามีความสัมพันธ์กับ คุณภาพชีวิตจากเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน เนื่องจากการศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นกระบวนความคิด ทักษะ ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้สามารถเรียนรู้ได้จากการศึกษาทั้งสิ้น

5. ด้านสิทธิครอบครองที่ดินของสมาชิก ควรดำเนินการสำรวจเรื่องการมีสิทธิครอบครองให้เป็นไปตามข้อเท็จจริง ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาจากการขายสิทธิในที่ดินที่ได้รับการจัดสรร ซึ่งไม่ถูกต้อง ที่ดินที่ได้รับการจัดสรรไม่สามารถขายให้กันได้ แต่สมาชิกสมรู้ร่วมคิดกัน ดังนั้นกรมส่งเสริมสหกรณ์ควรทบทวนระเบียบของการมีสิทธิครอบครองที่ดินให้มีความเหมาะสม สหกรณ์ต้องเข้ามามีบทบาทรณรงค์สมาชิกให้เกิดความตระหนักรักแผ่นดินที่ได้รับพระราชทาน ควรมีการทบทวนพระราชประสงค์เดิม และฟื้นฟูให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมทำงาน เพื่อความสุขและยั่งยืนของสมาชิกสหกรณ์

6. ด้านระบบชลประทาน กรมส่งเสริมสหกรณ์ควรเปิดเวทีประชาคมกับสมาชิกสหกรณ์ เพื่อสำรวจความต้องการในการแก้ปัญหาระบบชลประทาน และสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนให้มีความรับผิดชอบร่วมกัน วางแผนการจัดระบบชลประทาน จัดระบบการจ่ายน้ำ

ให้เกิดความเสมอภาคทั่วกัน แต่ทั้งนี้สมาชิกสหกรณ์ต้องให้ความร่วมมือกับกรมส่งเสริมสหกรณ์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า คุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพงส่วนใหญ่ไม่ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากปัญหาหลักๆ คือ รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และไม่สามารถเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐาน ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาถึงวิธีการที่สามารถเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิก รวมถึงศึกษาวิธีการที่สามารถทำให้สมาชิกสหกรณ์เข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐานได้ ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

ไกรวุฒิ ช่วยสถิต. 2541. **คุณภาพชีวิตด้านครอบครัวและชุมชนของชาวไทยมุสลิมในชุมชนเมือง: ศึกษากรณีชุมชนบ้านหัวสะพานสะเตงและชุมชนกำปงบาโงย**. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

เกื้อ วงศ์บุญสิน. 2538. **ประชากรกับการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. 2542. **รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทย จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2542**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงมหาดไทย.

ชิดชัย ไชยรัตน์. 2536. **คุณภาพชีวิตของประชากรในชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านนาหนุ่า บ้านโพนธาตุและบ้านห้วยสูน อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดุษฎี รามสมภพ. 2540. **คุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน สังกัดกองพันทหารสารวัตรที่ 11**. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ธงชัย เจริญชัยชนะ. 2546. **การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชากรไทยในชนบท**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นพพร ต้อนรับ. 2536. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานโครงการพัฒนาที่สูง เฉพาะพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ประคอง กรรณสูตร. 2541. **สถิติเพื่อการวิจัยคำนวณโดยโปรแกรมสำเร็จรูป**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไมตรี เหลืองนิมิตรมาศ. 2539. **คุณภาพชีวิตของคนไทย วิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจสังคม เปรียบเทียบเป็นรายจังหวัดและรายภาค ปี พ.ศ. 2539.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2534. **การบริหารการพัฒนาชุมชนบทเปรียบเทียบ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

เสน่ห์ จุ้ยโต. 2530. **การบริหารพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.

สุมาลี สันติพลวุฒิ. 2541. **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์: การวัดคุณภาพชีวิตของประชากรไทย**. กรุงเทพมหานคร: คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ศักดิ์ชัย ทวีศักดิ์. 2531. “การรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต : ศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”. **เดลินิวส์** (26 กันยายน 2531): 3.

ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ. 2549. **ศึกษาสภาพหนี้สินของครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ในพื้นที่โครงการจัดการที่ดินตามพระราชประสงค์หุบกะพง**. เพชรบุรี.

ศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง. 2548. **รายงานประจำปีสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ประจำปี 2548.**

อนุชาติ พวงสำลี และ อรทัย อาจอ่ำ. 2541. **การพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

Chenery, H.B. 1974. **Redistribution with Growth : Policies to Improve Income Distribution in Developing Countries in the Context of Economic Growth**. London: Oxford University Press. อ้างถึง เกื้อ วงศ์บุญสิน. 2538. **ประชากรพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Hokins, M. and V.D.H. Ralph. 1983. **Basic Needs in Development Planning**. Great Britain: Biddles Ltd. อ้างถึง เกื้อ วงศ์บุญสิน. 2538. **ประชากรกับการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

International Labour Office. 1976. **Employment, Growth and Basic Needs: A one World Problem**. Geneva: ILO. อ้างถึง วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2534. **การบริหารการพัฒนาชุมชนบทเปรียบเทียบ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

Galtung, J. 1980. **Agarian Reform and Rural Development: A Perepective and Some Thesis**. Tokyo: UN. University. อ้างถึง เสน่ห์ จุ้ยโต. 2530. **การบริหารพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Rommey, D.M. and I.B. Roy. 1992. "Fry Improving the Quality of Life: Prescripting for Change". **Journal of Social Indicators Research**. 27(May 1992): 246-269. อ้างถึง อนุชาติ พวงสำลี และ อรทัย อาจอ่ำ. 2541. **การพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

Streen, P. 1977. **The Distinctive Features of a Basic Needs Approach to Development**. Washington D.C.: World Bank. อ้างถึง เสน่ห์ จุ้ยโต. 2530. **การบริหารพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Seers, D. 1969. "The Meaning of Development". **International Development Review**. 11: 2-6. อ้างถึง เสน่ห์ จุ้ยโต. 2530. **การบริหารพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Takahashi, Y. 1979. **Quality of Life in Thailand: A Socio-Economic Analysis**. Unpublished M.Eng. Thesis, Asian Institute of Technology (AIT).

The World Bank. 1993. **Health in Development Countries: Successes and Challenge**. Washington D.C. อ้างถึง สุมาลี สันติพลวุฒิ. 2541. **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์: การวัดคุณภาพชีวิตของประชากรไทย**. กรุงเทพมหานคร: คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

UNESCO. 1993. **Quality of Life Improment Programmes**. Bangkok: UNESCO Regional Office. อ้างถึง ดุษฎี รามสมภพ. 2540. **คุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนสังกัดกองพันทหารสารวัตรที่ 11**. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

United Nation. 1990. **Study on the Development of Quality of life Indicators in Asia and the Pacific**. UN. อ้างถึง อนุชาติ พวงสำลี และ อรทัย อาจอ่ำ. 2541. **การพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

โครงการปริญญาโทเศรษฐศาสตร์เกษตร (ภาคพิเศษ) บัณฑิตวิทยาลัย หาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

จัดทำโดย ร.อ.สสุระ เสียงสนั่น นิสิตปริญญาโทสาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร (ภาคพิเศษ)

ชื่อผู้สอบถาม.....วันที่สอบถาม.....

ชื่อสมาชิกสหกรณ์.....บ้านเลขที่.....กลุ่มที่.....

หมู่บ้าน หุบกะพง ตำบล เขาใหญ่ อำเภอ ชะอำ จังหวัด เพชรบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ (สมาชิกสหกรณ์)

1.1 เพศ ❑ ชาย ❑ หญิง

1.2 อายุของผู้ให้สัมภาษณ์.....ปี

1.3 สถานภาพ ❑ โสด ❑ สมรส ❑ ม่าย/หย่าร้าง

1.4 การศึกษา ❑ ประถมศึกษา ❑ มัธยมศึกษา ❑ ปวส./ปวช.
❑ ปริญญาตรี ❑ อื่นๆ(ระบุ).....

1.5 จำนวนสมาชิก(รวมผู้ให้สัมภาษณ์)ที่อยู่รวมกันในครัวเรือน.....คน ทำงานได้.....คน

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

2.1 อาชีพหลักของท่าน (ที่มาของรายได้ส่วนใหญ่ที่ท่านได้รับ)

ในภาคการเกษตร

❑ ทำสวน ❑ ทำนา ❑ ทำไร่ ❑ เลี้ยงสัตว์

นอกภาคการเกษตร

❑ รับจ้าง ❑ ค้าขาย ❑ อื่นๆ (ระบุ).....

การเพาะปลูกของสมาชิกในครัวเรือนของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

❑ ไม่มี

❑ ทำนา

❑ พืชผัก ได้แก่.....

❑ พืชไร่ ได้แก่.....

❑ ไม้ผล ได้แก่.....

❑ ไม้ยืนต้น ได้แก่.....

การเลี้ยงสัตว์ในครัวเรือนของท่าน

❑ ไม่มี

❑ มี ได้แก่.....

2.2 ท่านต้องกู้ยืมเงินมาใช้ในการอุปโภคและบริโภคหรือไม่

❑ กู้ ❑ ไม่กู้

❑ สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด

❑ ธนาคารเกษตรและสหกรณ์

❑ ธนาคารออมสิน

❑ ธนาคารพาณิชย์

❑ กองทุนหมู่บ้าน

❑ พ่อแม่ญาติพี่น้อง

❑ อื่นๆ (ระบุ).....

2.3 รายได้เฉลี่ยที่ท่านได้รับจากการประกอบอาชีพ ต่อเดือน.....บาท

❑ ต่ำกว่า 5,000 บาท ❑ 5,000 – 10,000 บาท

❑ ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป ❑ อื่นๆ (ระบุ).....

2.4 รายได้ที่เหลือหลังจากหักค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้วท่านได้ทำการฝากเงินเพื่อการออมไว้หรือไม่

❑ ฝาก ❑ ไม่ฝาก ❑ อื่นๆ (ระบุ).....

2.5 ปัญหาในการประกอบอาชีพของท่าน

.....

.....

.....

2.6 รูปแบบการจัดสรรที่ดินที่ครอบครัวท่านได้รับ

❑ แปลงเกษตรน้ำฝน ❑ แปลงเกษตรชลประทาน ❑ ไม่ได้รับการจัดสรร

2.7 การถือครองที่ดิน จำนวน.....แปลง เนื้อที่ทั้งหมด.....ไร่

ลักษณะการถือครอง	ไร่	หมายเหตุ
ของตนเอง		
ที่เช่า		
ได้ทำฟรี		
ให้ผู้อื่นเช่า		
ให้ผู้อื่นทำฟรี		
อื่นๆ (ระบุ).....		
รวม		

2.8 คุณภาพน้ำที่ท่านได้รับเพื่อใช้ในการอุปโภคและบริโภค เพียงพอต่อความต้องการหรือไม่

❑ เพียงพอ ❑ ไม่เพียงพอ

2.9 ท่านมีปัญหาใดในการใช้น้ำจากระบบชลประทาน

.....

.....

.....

2.10 บริเวณที่ท่านพักอาศัยมีมลพิษทางอากาศ และน้ำหรือไม่

❑ มี (ระบุ).....❑ ไม่มี

2.11 ท่านได้เข้าร่วมการประชุม/อบรม/ส่งเสริมการประกอบอาชีพ ที่ทางสหกรณ์จัดให้ หรือไม่

❑ เข้าร่วม ❑ ไม่ได้เข้าร่วม

สาเหตุ.....

2.12 ปริมาณการประชุม/อบรม/ส่งเสริมการประกอบอาชีพที่ทางสหกรณ์จัดให้ เพียงพอต่อความต้องการหรือไม่

❑ เพียงพอ ❑ ไม่เพียงพอ ❑ ไม่แน่ใจ

2.13 ท่านต้องการให้สหกรณ์ประชุม/อบรม/ส่งเสริมการประกอบอาชีพประเภทใด

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของสมาชิกสหกรณ์

หมวดที่ 1 ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดี

1.1 หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลก่อนคลอด และฉีดวัคซีนครบ (ปี 2545-2549)

❑ ได้รับการดูแล

❑ ไม่ได้รับการดูแล

❑ ไม่มี

1.2 หญิงตั้งครรภ์ได้รับการทำคลอด และการดูแลหลังคลอด (ปี 2545-2549)

❑ ได้รับการทำคลอดและการดูแลหลังคลอด

❑ ไม่ได้รับการทำคลอดและการดูแลหลังคลอด

❑ ไม่มี

1.3 หญิงตั้งครรภ์ได้กินอาหารอย่างเหมาะสม และเพียงพอซึ่งมีผลทำให้เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่ต่ำกว่า2,500กรัม (ปี 2545-2549)

❑ มีน้ำหนักไม่ต่ำกว่า

❑ มีน้ำหนักต่ำกว่า

❑ ไม่มี

1.4 เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 4 เดือนแรกติดต่อกัน (ปี 2545-2549)

❑ ได้กิน

❑ ไม่ได้กิน

❑ ไม่มี

1.5 เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ (ปี 2545-2549)

- ❑ ได้รับ
- ❑ ไม่ได้รับ
- ❑ ไม่มี

1.6 เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ได้กินอาหารอย่างเหมาะสมและเพียงพอ (ปี 2545-2549)

- ❑ ได้กินอาหารเหมาะสมและเพียงพอ
- ❑ ไม่ได้กินอาหารเหมาะสมและเพียงพอ
- ❑ ไม่มี

1.7 เด็กอายุ 6-15 ปี ได้กินอาหารถูกต้องครบถ้วน

- ❑ ได้กินอาหารถูกต้องครบถ้วน
- ❑ ไม่ได้กินถูกต้องครบถ้วน
- ❑ ไม่มี

1.8 เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ

- ❑ ได้รับการฉีดวัคซีน
- ❑ ไม่ได้รับการฉีดวัคซีน
- ❑ ไม่มี

1.9 ครัวเรือนได้กินอาหารประเภทเนื้อสัตว์ที่ทำให้สุกด้วยความร้อน

- ❑ ได้กินอาหารที่ทำให้สุกด้วยความร้อน
- ❑ ไม่ได้กินอาหารที่ทำให้สุด้วยความร้อน

1.10 ครัวเรือนมีการบริโภคเกลือไอโอดีน

- ❑ มีการบริโภค
- ❑ ไม่มีการบริโภค

1.11 ครัวเรือนได้กินอาหารควบคุมที่มีตรา อย.

- ❑ ได้กินอาหารที่มีตรา อย.
- ❑ ไม่ได้กินอาหารที่มีตรา อย.

1.12 ครัวเรือนมีความรู้ในการใช้ยาที่ถูกต้องเหมาะสม

- ❑ มีความรู้ในการใช้ยาที่ถูกต้อง
- ❑ ไม่มีความรู้ในการใช้ยาที่ถูกต้อง

หมวดที่ 2 ประชาชนมีที่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

2.1 ครัวเรือนมีที่อยู่อาศัยที่มีสภาพคงทนถาวรอย่างน้อย 5 ปี

- ❑ มีที่อยู่อาศัย
- ❑ ไม่มีที่อยู่อาศัย

2.2 ครัวเรือนมีและใช้ส้วมถูกหลักสุขาภิบาล

- ❑ มีส้วมถูกหลักสุขาภิบาล
- ❑ ไม่มีส้วมถูกหลักสุขาภิบาล

2.3 ครัวเรือนมีน้ำสะอาดบริโภคเพียงพอตลอดปี 5 ลิตรต่อคนต่อวัน

- ❑ มีน้ำสะอาดบริโภค
- ❑ ไม่มีน้ำสะอาดบริโภค

2.4 ครัวเรือนจัดบ้านเรือนเป็นระเบียนถูกสุขลักษณะ

- ❑ มีการจัดบ้านเรือน
- ❑ ไม่มีการจัดบ้านเรือน

2.5 ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากเสียง ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละอง กลิ่นเหม็น หรือ มลพิษทางอากาศ น้ำเสีย ขยะ และสารพิษ

- ❑ ไม่ถูกรบกวน
- ❑ ถูกรบกวน

หมวดที่ 3 ประชาชนเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต

3.1 เด็กอายุ 2-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง

- ❑ ได้รับการเลี้ยงดู
- ❑ ไม่ได้รับการเลี้ยงดู
- ❑ ไม่มี

3.2 เด็กที่อายุครบตามเกณฑ์ได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ

- ❑ ได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ
- ❑ ไม่ได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ
- ❑ ไม่มี

3.3 เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับได้เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมตอนต้นหรือเทียบเท่า

- ❑ ได้เข้ารับการศึกษาต่อ
- ❑ ไม่ได้เข้ารับการศึกษาต่อ
- ❑ ไม่มี

3.4 เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับและไม่ได้ศึกษาต่อ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพต่างๆ

- ❑ ได้รับการฝึกอบรม
- ❑ ไม่ได้รับการฝึกอบรม
- ❑ ไม่มี

3.5 คนในครัวเรือนอายุ 14-50 ปี อ่านและเขียนภาษาไทยได้

- ❑ อ่านออกและเขียนได้
- ❑ อ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้
- ❑ ไม่มี

3.6 ครัวเรือนได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง

- ❑ ได้รับข่าวสาร
- ❑ ไม่ได้รับข่าวสาร

3.7 ครัวเรือนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

- ❑ มีความรู้
- ❑ ไม่มีความรู้

หมวดที่ 4 ประชาชนมีความอบอุ่นในครอบครัว และมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

4.1 คู่สมรสที่ภรรยาอายุ 15-44 ปี ใช้บริการคุมกำเนิด

- ❑ ใช้บริการคุมกำเนิด
- ❑ ไม่ใช้บริการคุมกำเนิด
- ❑ ไม่มี

4.2 ครอบครัวมีความอบอุ่น

- ❑ ครอบครัวมีความอบอุ่น
- ❑ ครอบครัวไม่มีความอบอุ่น

4.3 ครัวเรือนมีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ และมีการป้องกัน

- ❑ มีความปลอดภัย
- ❑ ไม่มีความปลอดภัย

4.4 ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- ❑ มีความปลอดภัย
- ❑ ไม่มีความปลอดภัย

หมวดที่ 5 ประชาชนมีการประกอบอาชีพ และมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

5.1 ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า คนละ 20,000 บาทต่อปี

- ❑ มีรายได้ไม่ต่ำกว่า
- ❑ มีรายได้ต่ำกว่า

หมวดที่ 6 ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นอยู่และกำหนดชีวิตของตนเองและชุมชน

6.1 ครัวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่มที่ตั้งขึ้นในหมู่บ้าน ตำบล

- ❑ เป็นสมาชิกกลุ่มที่ตั้งขึ้น
- ❑ ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มที่ตั้งขึ้น

6.2 ครัวเรือนไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

- ❑ ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
- ❑ ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

6.3 ครัวเรือนได้เข้าร่วมกิจกรรมในการบำรุงรักษาสาธารณสมบัติ

- ❑ ได้เข้าร่วมกิจกรรม
- ❑ ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

หมวดที่ 7 ประชาชนมีการพัฒนาจิตใจของตนเองได้ดีขึ้น

7.1 ครัวเรือนปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

- ❑ ปฏิบัติกิจกรรม
- ❑ ไม่ปฏิบัติกิจกรรม

7.2 ครัวเรือนไม่ติดสุรา

- ❑ ไม่ติดสุรา
- ❑ ติดสุรา

7.3 ครัวเรือนไม่ติดบุรี่

- ❑ ไม่ติดบุหรี่
- ❑ ติดบุหรี่

7.4 ครัวเรือนเข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณี ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น

- ❑ ได้เข้าร่วมกิจกรรม
- ❑ ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

7.5 คนสูงอายุ และคนพิการ ได้รับการดูแล

- ❑ ได้รับการดูแล
- ❑ ไม่ได้รับการดูแล

หมวดที่ 8 ประชาชนมีจิตสำนึกและร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

8.1 ครัวเรือนได้ร่วมทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

- ❑ ได้เข้าร่วมกิจกรรม
- ❑ ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

8.2 ครัวเรือนได้ร่วมทำกิจกรรมการป้องกัน และครอบคลุมสิ่งแวดล้อม

- ❑ ได้เข้าร่วมกิจกรรม
- ❑ ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม

……..

ภาคผนวก ข

การหาค่า Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

การหาค่า Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางผนวกที่ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

(n = 90)

ปัจจัยส่วนบุคคล	คุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ			df	χ^2	Sig
เพศ	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			(2-tailed)
	จำนวน/ร้อยละ					
ชาย	10	36	46	1	0.158	0.453
	21.7%	78.3%	100.0%			
หญิง	10	34	44			
	22.7%	77.3%	100.0%			
รวม	20	70	90			
	22.2%	77.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศกับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

(n = 90)

ปัจจัยส่วนบุคคล	คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย			df	χ^2	Sig
เพศ	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			(2-tailed)
	จำนวน/ร้อยละ					
ชาย	14	32	46	1	1.077	0.299
	30.4%	69.6%	100.0%			
หญิง	18	26	44			
	40.9%	59.1%	100.0%			
รวม	32	58	90			
	35.6%	64.4%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศกับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(n = 90)

ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ	คุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
ชาย	35	11	46	1	0.701	0.403
	76.1%	23.9%	100.0%			
หญิง	30	14	44			
	68.2%	31.8%	100.0%			
รวม	65	25	90			
	35.6%	64.4%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษากับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

(n=90)

ปัจจัยส่วนบุคคล การศึกษา	คุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
ไม่ได้รับการศึกษา	1	7	8	1	0.480	0.488
	12.5%	87.5%	100.0%			
ได้รับการศึกษา	19	63	82			
	23.2%	76.8%	100.0%			
รวม	20	70	90			
	22.2%	77.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษากับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

(n = 90)

ปัจจัยส่วนบุคคล การศึกษา	คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
ไม่ได้รับการศึกษา	-	8	8	1	4.844	0.028*
	-	100.0%	100.0%			
ได้รับการศึกษา	32	50	82			
	93.0%	61.0%	100.0%			
รวม	32	58	90			
	35.6%	64.4%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศกับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(n = 90)

ปัจจัยส่วนบุคคล การศึกษา	คุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ดี	ไม่ดี	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
ไม่ได้รับการศึกษา	4	4	8	1	6.130	0.013*
	50.0%	50.0%	100.0%			
ได้รับการศึกษา	61	21	82			
	74.4%	25.6%	100.0%			
รวม	65	25	90			
	72.2%	27.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 7 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

(n = 90)

ปัจจัยส่วนบุคคล อาชีพ	คุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
อาชีพในภาคการเกษตร	19	59	78	1	1.545	0.214
	24.4%	75.6%	100.0%			
อาชีพนอกภาคการเกษตร	1	11	12			
	8.3%	91.7%	100.0%			
รวม	20	70	90			
	22.2%	77.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 8 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศกับคุณภาพชีวิตหมวดประชาชนมีจิตสำนึกและร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

(n = 90)

ปัจจัยส่วนบุคคล อาชีพ	คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
อาชีพในภาคการเกษตร	30	48	78	1	2.156	0.142
	38.5%	61.5%	100.0%			
อาชีพนอกภาคการเกษตร	2	10	12			
	16.7%	83.3%	100.0%			
รวม	32	58	90			
	35.6%	64.4%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 9 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษากับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(n = 90)

ปัจจัยส่วนบุคคล อาชีพ	คุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
อาชีพในภาคการเกษตร	56	22	78	1	4.010	0.045*
	71.8%	28.2%	100.0%			
อาชีพนอกภาคการเกษตร	9	3	12			
	75.0%	25.0%	100.0%			
รวม	65	25	90			
	72.2%	27.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 10 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการกู้เงินกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

(n = 90)

ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคม การกู้ยืมเงิน	คุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
ไม่มีการกู้ยืมเงิน	6	14	20	1	0.900	0.343
	30.0%	70.0%	100.0%			
มีการกู้ยืมเงิน	14	56	70			
	20.0%	80.0%	100.0%			
รวม	20	70	90			
	22.2%	77.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 11 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านการกู้เงินกับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

(n = 90)

ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคมการกู้ยืมเงิน	คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
ไม่มีการกู้ยืมเงิน	7	13	20	1	0.003	0.953
	35.0%	65.0%	100.0%			
มีการกู้ยืมเงิน	/25	45	70			
	35.7%	64.3%	100.0%			
รวม	32	58	90			
	35.6%	64.4%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 12 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านการกู้เงินกับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(n = 90)

ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคมการกู้ยืมเงิน	คุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
ไม่มีการกู้ยืมเงิน	14	6	20	1	0.063	0.802
	70.0%	30.0%	100.0%			
มีการกู้ยืมเงิน	51	19	70			
	72.9%	27.1%	100.0%			
รวม	65	25	90			
	/72.2%	27.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 13 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านการออมเงินกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

(n = 90)

ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคมการออมเงิน	คุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
ไม่มีการออมเงิน	6	11	17	1	2.072	0.150
	35.3%	64.7%	100.0%			
มีการออมเงิน	14	59	73			
	19.2%	80.8%	100.0%			
รวม	20	70	90			
	22.2%	77.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 14 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านการออมเงินกับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

(n = 90)

ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคมการออมเงิน	คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
ไม่มีการออมเงิน	4	13	17	1	1.323	0.250
	23.5%	76.5%	100.0%			
มีการออมเงิน	28	45	73			
	38.4%	61.6%	100.0%			
รวม	32	58	90			
	35.6%	64.4%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 15 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านการออมเงินกับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(n = 90)

ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคม การออมเงิน	คุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
ไม่มีการออมเงิน	11	6	17	1	0.590	0.422
	64.7%	35.3%	100.0%			
มีการออมเงิน	54	19	73			
	74.0%	26.0%	100.0%			
รวม	65	25	90			
	72.2%	27.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 16 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านการเข้าร่วมประชุมและอบรมกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

(n = 90)

ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคม การเข้าร่วมประชุมอบรม	มีจิตสำนึก และร่วมอนุรักษ์ทรัพยากร			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
เข้าร่วม	16	66	82	1	3.920	0.048*
	19.5%	80.5%	100.0%			
ไม่เข้าร่วม	4	4	8			
	50.0%	50.0%	100.0%			
รวม	20	70	90			
	22.2%	77.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 17 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านการเข้าร่วมประชุมและอบรมกับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

(n = 90)

ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคม การเข้าร่วมประชุมอบรม	คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์ดี	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
เข้าร่วม	31	51	82	1	2.037	0.154
	37.8%	62.2%	100.0%			
ไม่เข้าร่วม	1	7	8			
	12.5%	87.5%	100.0%			
รวม	32	58	90			
	35.6%	64.4%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 18 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านการเข้าร่วมประชุมและอบรมกับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(n = 90)

ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคม การเข้าร่วมประชุมอบรม	คุณภาพชีวิตทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
เข้าร่วม	61	21	82	1	2.161	0.142
	74.4%	25.6%	100.0%			
ไม่เข้าร่วม	4	4	8			
	50.0%	50.0%	100.0%			
รวม	65	25	90			
	72.2%	27.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 19 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านรูปแบบการจัดสรรที่ดินกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

(n = 90)

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รูปแบบการจัดสรรที่ดิน	คุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
แปลงเกษตรน้ำฝน	10	27	37	2	1.210	0.546
	27.0%	73.0%	100.0%			
แปลงเกษตรชลประทาน	8	30	38			
	21.1%	78.9%	100.0%			
ไม่ได้รับการจัดสรร	2	13	15			
	13.3%	86.7%	100.0%			
รวม	20	70	90			
	22.2%	77.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 20 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านรูปแบบการจัดสรรที่ดินกับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

(n = 90)

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รูปแบบการจัดสรรที่ดิน	คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
แปลงเกษตรน้ำฝน	14	23	37	2	1.923	0.382
	37.8%	62.2%	100.0%			
แปลงเกษตรชลประทาน	15	23	38			
	39.5%	60.5%	100.0%			
ไม่ได้รับการจัดสรร	3	12	15			
	20.0%	80.0%	100.0%			
รวม	32	58	90			
	33.6%	64.4%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 21 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านรูปแบบการจัดสรรที่ดินกับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(n = 90)

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รูปแบบการจัดสรรที่ดิน	คุณภาพชีวิตทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
แปลงเกษตรน้ำฝน	28	9	37	2	0.477	0.788
	75.7%	24.3%	100.0%			
แปลงเกษตรชลประทาน	27	11	38			
	71.1%	28.9%	100.0%			
ไม่ได้รับการจัดสรร	10	5	15			
	66.7%	33.3%	100.0%			
รวม	65	25	90			
	72.2%	27.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 22 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านปริมาณน้ำอุปโภคบริโภคกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

(n=90)

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปริมาณน้ำอุปโภคบริโภค	คูณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
เพียงพอ	16	63	79	1	1.450	0.229
	20.3%	79.7%	100.0%			
ไม่เพียงพอ	4	7	11			
	36.4%	63.6%	100.0%			
รวม	20	70	90			
	22.2%	77.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 23 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านปริมาณน้ำอุปโภคบริโภคกับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

(n = 90)

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปริมาณน้ำอุปโภคบริโภค	คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
เพียงพอ	29	50	79	1	0.375	0.540
	36.7%	63.3%	100.0%			
ไม่เพียงพอ	3	8	11			
	27.3%	72.7%	100.0%			
รวม	32	58	90			
	35.6%	64.4%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 24 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านปริมาณน้ำอุปโภคบริโภคกับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(n = 90)

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปริมาณน้ำอุปโภคบริโภค	คุณภาพชีวิตทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
เพียงพอ	58	21	79	1	0.460	0.497
	73.4%	26.6%	100.0%			
ไม่เพียงพอ	7	4	11			
	63.6%	36.4%	100.0%			
รวม	65	25	90			
	72.2%	27.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 25 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านปริมาณน้ำอุปโภคบริโภคกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

(n = 90)

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มลพิษในอากาศและน้ำ	คุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
มีมลพิษบริเวณที่พัก	-	14	14	1	4.737	0.030*
		100.0%	100.0%			
ไม่มีมลพิษบริเวณที่พัก	20	56	76			
	26.3%	73.7%	100.0%			
รวม	20	70	90			
	22.2%	77.8%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 26 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านปริมาณน้ำอุปโภคบริโภคกับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย

(n = 90)

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มลพิษในอากาศและน้ำ	คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
มีมลพิษบริเวณที่พัก	8	6	14	1	3.372	0.066
	57.1%	42.9%	100.0%			
ไม่มีมลพิษบริเวณที่พัก	24	52	76			
	31.6%	68.4%	100.0%			
รวม	32	58	90			
	35.6%	64.4%	100.0%			

ตารางผนวกที่ 27 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านปริมาณน้ำอุปโภคบริโภคกับคุณภาพชีวิตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(n=90)

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มลพิษในอากาศและน้ำ	คุณภาพชีวิตทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			df	χ^2	Sig (2-tailed)
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	รวม			
	จำนวน/ร้อยละ					
มีมลพิษบริเวณที่พัก	10	4	14	1	0.005	0.942
	71.4%	28.6%	100.0%			
ไม่มีมลพิษบริเวณที่พัก	55	21	76			
	72.4%	27.6%	100.0%			
รวม	65	25	90			
	72.2%	27.8%	100.0%			

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	ร้อยเอกสสุระ เสียงสนั่น
วัน เดือน ปี ที่เกิด	29 เมษายน 2519
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าฯ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์เกษตร ม.เกษตรศาสตร์
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นายทหารตรวจบัญชี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานตรวจบัญชีกองทัพบก โทร. 02-2430243